

PLAN VOOR REGULIER BEHEER EN ONDERHOUD VAN OPENBAAR GROEN 2016 - 2019

Ontwikkeld door Buro CITE

Buro CITE Nederland

- Visseringlaan 18 • Postbus 150 • 2280 AD Rijswijk • T +31 70 - 307 69 80 • F +31 70 - 399 24 83
- Bank NL72INGB0654279632 • KvK 2729793

Buro CITE online

- www.burocite.nl • Info@burocite.nl • volg ons op LinkedIn en Facebook

COLOFON

Projectnaam:

Beheer openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Titel rapport:

Plan voor regulier beheer en onderhoud van openbaar groen 2016 - 2019

Auteur:

J. Blom

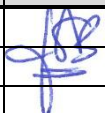

Datum:

11 november 2015

Aantal pagina's:

44 (incl. bijlagen)

Vrijgave:

Versie	Datum	Opgesteld door	Paraaf	Gecontroleerd door	Paraaf
Def	11-11-2015	J. Blom		W. Engelsman	

MANAGEMENTSAMENVATTING

Inleiding

Het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude draagt sterk bij aan de identiteit van de gemeente. De gemeente vormt een natuurlijke groene buffer tussen Haarlem en Amsterdam. Voorliggend plan voor het regulier beheer en onderhoud is primair opgesteld voor het borgen van de groene buffer, nu en in de toekomst. Dit plan beschrijft het volledige areaal van het in de huidige situatie te beheren openbaar groen en de onderhoudsmaatregelen die uitgevoerd moeten worden om de kwaliteitsambitie van de gemeente te realiseren. Het bijbehorende kostenplaatje is geschetst, waaronder ook de kosten van enkele 'quick wins' die leiden tot het op korte termijn invulling geven aan de ambities van de gemeente ten aanzien van het groenbeheer. Tot slot is een doorkijk gegeven naar de activiteiten die in de komende planjaren 2016 t/m 2019 moeten worden uitgevoerd.

Areaal openbaar groen

Al het door de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude te beheren openbaar groen is in 2015 geïnventariseerd. Gebleken is dat de gemeente in totaal circa 2.600 bomen, 170.000 m2 beplantingen, 190.000 m2 wegbermen en 82.000 m2 slootkanten moet onderhouden. Qua beplantingen is het te onderhouden oppervlak circa 30.000 m2 groter dan werd aangenomen.

Visie

De visie op het regulier onderhoud van het openbaar groen wordt voornamelijk bepaald door het na te streven beheer kwaliteitsniveau (kwaliteitsniveau B) en het vastgestelde Groenstructuurplan. Sinds het vaststellen van het Groenstructuurplan is er nog geen vertaalslag gemaakt naar een uitvoeringsplan. Met het opstellen van voorliggend plan is de basis gelegd om tot die noodzakelijke vertaalslag te komen.

Stappenplan

Vooraleer gestart kan worden met de vertaalslag van het Groenstructuurplan naar een uitvoeringsplan zal de huidige kwaliteit van de beplantingen en de bomen in beeld gebracht moeten worden. Daarom is voor 2016 een kwaliteitsinspectie van alle beplantingen en bomen in de planning opgenomen. Hierna wordt in beeld gebracht welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden om te gaan voldoen aan de gemeentelijke ambitie ten aanzien van de beheer kwaliteit en het Groenstructuurplan. Dit alles onder het motto 'werk met werk maken'. Zo staat de gemeente eind 2016 gesteld om in 2017 de werkzaamheden uit te voeren die nodig zijn om de ambities te realiseren. Welke stappen voorts in de planperiode gezet moeten worden is in hoofdstuk 6 beschreven.

Personele capaciteit

Om de extra uit te voeren werkzaamheden te realiseren zal extra personele capaciteit ingezet moeten worden op beheer-/beleidsniveau. Het voornemen is om hiertoe een groenbeheerder aan te stellen of in te huren.

Kosten

Jaarlijkse kosten regulier onderhoud

De jaarlijkse kosten van het regulier onderhoud van beplantingen en bomen bedragen afgerond in totaal € 154.000,- exclusief btw. Daarnaast moet er jaarlijks gemiddeld 2.000 m² openbaar groen worden vervangen. De jaarlijks terugkerende vervangingskosten in het kader van regulier onderhoud bedragen daarmee € 50.000,- exclusief btw per jaar. De totale jaarlijkse kosten van het regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen bedragen daarmee vanaf 2016 (afgerond) € 204.000,- per jaar op basis van het areaal anno 2015 en kwaliteitsniveau B. Dit bedrag is circa € 25.000,- hoger dan het in 2015 beschikbare budget. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat het areaal te beheren beplantingen aanzienlijk groter is dan waar tot nu toe van werd uitgegaan.

Eénmalige kosten 2016 voor invullen ambities

Hieronder zijn de in 2016 extra uit te voeren activiteiten benoemd en van een kostenindicatie (exclusief btw) voorzien. De activiteiten onder 1) en 2) leveren inzicht in de status quo op, de activiteiten onder 3) en 4) geven inzicht in hetgeen moet gebeuren om te komen tot het door de gemeente gewenste kwaliteitsniveau van het openbaar groen (inclusief realiseren Groenstructuurplan).

- 1) Onderzoek naar omvang achterstallig onderhoud beplanting, in beeld brengen huidige kwaliteit (inspectie): € 10.000,- (indien uitgevoerd in combinatie met VTA-inspectie volledige bomenareaal).
- 2) Uitvoeren VTA-inspectie voor het volledige bomenareaal (daarna 1x per 4 jaar): € 12.000,-.
- 3) Vervaardigen Bomenbeleidsplan: € 8.000,- (indien uitgevoerd in combinatie met VTA-inspectie volledig bomenareaal)
- 4) Uitvoeringsplan Groenstructuurplan maken, waarin de uitkomsten van de inspecties worden meegenomen ('werk met werk maken'): € 15.000,-.

Totale éénmalige kosten 2016 voor invullen ambities: € 45.000,- exclusief btw.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	8
1.1	Groene buffer, nu en in de toekomst	8
1.2	Doelstelling van het plan	8
1.3	Werkwijze	9
2	Het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude	10
2.1	Definitie openbaar groen	10
2.2	Areaal openbaar groen	10
2.3	Algemene beschrijving van het openbaar groen	11
2.3.1	Inleiding	11
2.3.2	Halfweg	11
2.3.3	Haarlemmerliede	11
2.3.4	Spaarndam	12
2.3.5	Buitengebied	12
3	Kader, visie en werkwijze	13
3.1	Het beheerplan in het beleidsproces	13
3.2	Kader voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen	13
3.2.1	Strategische Toekomstvisie	13
3.2.2	Structuurvisie 2035	14
3.2.3	Groenstructuurplan	14
3.2.4	Beleidsnota snippergroen	14
3.2.5	Kapvergunningbeleid	14
3.2.6	Collegeprogramma 2014 - 2018	14
3.2.7	Integraal beheer openbare ruimte	14
3.2.8	Financiën	15
3.3	Visie op beheer en onderhoud openbaar groen	15
3.3.1	Groenstructuren	15
3.3.2	Ecologie	15
3.3.3	Onderhoudskwaliteit	15

3.3.4	Technische kwaliteit	16
3.3.5	Financieel duurzaam	16
3.3.6	Participatie	16
3.4	Uitgangspunten beheer en onderhoud openbaar groen	16
3.4.1	Onderhoudskwaliteit	16
3.4.2	Technische kwaliteit	16
3.4.3	Duurzaamheid	17
3.5	Werkwijze beheer en onderhoud openbaar groen	17
3.5.1	Huidige werkwijze	17
3.5.2	Doorontwikkeling werkwijze	18
4	Regulier Onderhoud openbaar groen 2016 - 2019	20
4.1	Beheergroepen	20
4.2	Beeldkwaliteit – kwaliteitscatalogus openbare ruimte	20
4.3	Keuzes in kwaliteit	22
4.4	Typering onderhoud	22
4.5	Uit te voeren regulier onderhoud	23
4.6	Overige beheeractiviteiten	24
4.7	Te vervaardigen bestekken	24
5	Kosten en kostendekking regulier beheer en onderhoud	25
5.1	Inleiding	25
5.2	Begrotingssystematiek	25
5.3	Uitgangspunten beheer en begroting 2016 – 2019	25
5.4	Jaarlijks terugkerende kosten regulier beheer en onderhoud openbaar groen	26
5.5	Overzicht éénmalige kosten 2016 voor invullen ambities	26
5.6	Kostendekking regulier beheer en onderhoud openbaar groen	27
5.7	Conclusies	27
6	Doorkijk naar 2019	29
6.1	Nieuwe activiteiten groenbeheer 2016	29
6.2	Nieuwe activiteiten groenbeheer 2017	29
6.3	Nieuwe activiteiten groenbeheer 2018	30

6.4 Nieuwe activiteiten groenbeheer 2019

31

Bijlagen

- Bijlage 1: overzicht wet- en regelgeving beheer openbaar groen
- Bijlage 2: beleid openbaar groen
- Bijlage 3: areaalgegevens bomen en beplanting (los bijgevoegd: inventarisatiekaarten)
- Bijlage 4: werkpakketten/onderhoudsmaatregelen en –kosten regulier onderhoud
- Bijlage 5: theoretische vervangingskosten openbaar groen
- Bijlage 6: monitoring kwaliteit en actueel houden groenbeheersysteem

1 INLEIDING

1.1 Groene buffer, nu en in de toekomst

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude vormt een natuurlijke groene buffer tussen de steden Haarlem en Amsterdam. De gemeente, die bestaat uit de dorpen Haarlemmerliede, Halfweg, Spaarnwoude en Spaarndam-oost, is een kleine en relatief dunbevolkte plattelandsgemeente in de verstedelijkte Randstad.

De toekomst van de gemeente ligt in het fuseren met een (buur)gemeente. Blijvende zelfstandigheid is geen optie meer, aldus het gemeentebestuur. De dienstverlening aan burgers en ondernemers komt steeds meer onder druk te staan. Eén van de harde randvoorwaarden die door het bestuur is vastgesteld voor een fusie is het behoud van het groene karakter in de vijf kernen van de gemeente.

Dat erg veel belang aan het groene karakter van de gemeente wordt gehecht blijkt verder uit visies en plannen. De in 2009 vastgestelde Strategische toekomstvisie heeft niet voor niets de ondertitel 'Verbindend groen' meegekregen. 'Wonen in het groen' is het adagium dat de gemeente voert. De Structuurvisie 2035 heet 'Samen naar een groene, duurzame en economisch sterke gemeente in 2035' en het Groenstructuurplan heet 'Ruim baan voor groen'. Het groene karakter is ook terug te vinden in het logo van de gemeente en in de slogan 'Garant voor de groene buffer'.

Kortom, het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude vormt de identiteit van de gemeente. Het planmatig onderhoud van het openbaar groen moet daarom, en met het oog op de toekomst waarin een fusie aannemelijk is, goed op orde zijn. Een professionaliseringslag is noodzakelijk om te weten hoeveel en wat voor groen onderhouden moet worden, hoeveel dit (mag) kost(en) en om goede contracten met (markt)partijen af te kunnen sluiten voor het regulier groenonderhoud. Voorliggend plan voor het regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen voorziet hierin. Het plan biedt een gedegen basis voor het uitvoeren en uitbesteden van het operationele beheer en een sluitende onderbouwing van de benodigde financiën.

1.2 Doelstelling van het plan

Openbaar groen vervult meerdere belangrijke functies in de openbare ruimte. Het vormt de identiteit van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en als het in goede staat van onderhoud is zorgt het voor een aantrekkelijke openbare ruimte en is het een essentiële factor voor het creëren van een goed woon- en werkklimaat.

De algemene doelstelling van dit plan voor regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen is het bieden van een solide basis voor het in stand houden van de groene identiteit van de gemeente en de kwaliteit van het woon- en leefmilieu door het realiseren van een passend onderhoudsbeeld van het groen.

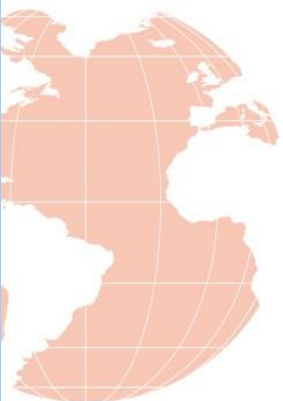
Hiervoor geeft het plan invulling aan de volgende doelstellingen:

- Vastleggen van de status quo van het openbaar groen door het in beeld brengen van het huidige areaal (soorten, hoeveelheid) van het openbaar groen en van de werkverdeling tussen eigen medewerkers, Paswerk en aannemers;
- Vastleggen van het na te streven onderhoudsniveau van het openbaar groen voor de periode 2016 - 2019;
- Geven van richtlijnen voor de beheercyclus;
- Aangeven van de financiële consequenties voor het product groen;
- Basis vormen voor de verbinding met het Groenstructuurplan, voor de meerjarenplanningen 2016-2019, voor de budgetkeuzes en voor de jaarlijkse uitvoering van het beheer door de buitendienst, de sociale werkvoorziening en aannemers.

1.3 Werkwijze

Dit beheerplan is tot stand gekomen in een aantal stappen, te weten:

- a) Uitvoeren inventarisatie openbaar groen;
- b) Uitwerken inventarisatie op beheerkaarten;
- c) Actueel beleid en resultaten inventarisatie vertalen naar maatregelenprogramma voor het regulier onderhoud;
- e) Berekenen benodigd budget voor regulier onderhoud van het openbaar groen op basis van normen en kengetallen.

2 HET OPENBAAR GROEN IN DE GEMEENTE HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE

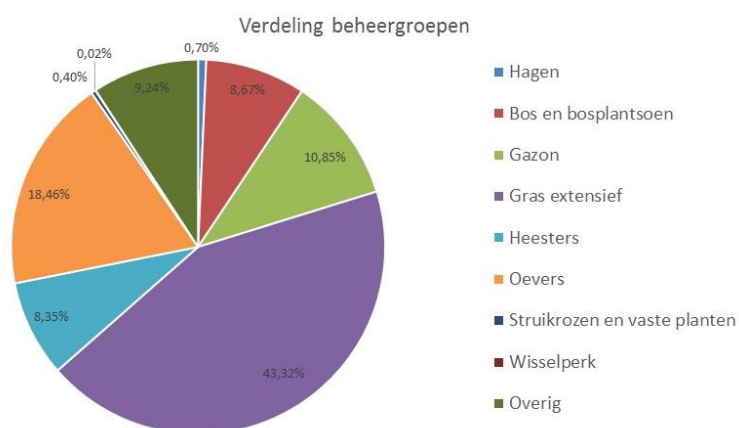
2.1 Definitie openbaar groen

Onder openbaar groen wordt in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude verstaan alle bomen, parken, plantsoenen en wegbermen die in eigendom en/of beheer zijn van de gemeente. Het betreft hier zowel vrij toegankelijke als niet toegankelijke ruimtes. Dit beheerplan voor regulier onderhoud van het openbaar groen gaat in op bomen, beplanting, gras (inclusief wegbermen), oeverbeplanting, evenals bosplantsoen en recreatiegebieden die in beheer zijn bij de gemeente. Openbaar groen op begraafplaatsen, speelvoorzieningen en sportterreinen, de sportterreinen en speelvoorzieningen zelf, straatmeubilair en reiniging van het openbaar groen maken geen onderdeel uit van dit beheerplan.

2.2 Areaal openbaar groen

In onderstaande tabel staat een verdeling van het groen dat bij de gemeente in beheer is. Deze areaalgegevens zijn grotendeels verzameld in de periode mei-juni 2015. Uitzondering betreft het openbaar groen in de wijk Grote Braak; de soorten en het areaal zijn in januari 2015 verzameld. In bijlage 3 is een meer gedetailleerd overzicht van het groenareaal opgenomen.

Beheergroep	Opp. (m2)	Randlengte (m1)	Aantal (stuks)
Bomen	n.v.t.	n.v.t.	2.629
Hagen	3.098	6.477	122
Bos en bosplantsoen	38.373	15.422	86
Gazon	48.051	19.030	207
Gras extensief	191.812	149.658	558
Heesters	36.951	25.494	590
Oevers	81.750	107.738	595
Struikrozen en vaste planten	1.757	1.602	56
Wisselperk	79	108	5
Overig	40.889	10.368	136
Eindtotaal	442.761	335.899	4.984

Het areaal openbaar groen (exclusief watergangen, inclusief taluds en buitengebied) per inwoner bedraagt circa 80 m² (op basis van inwoneraantal maart 2015). Als alleen het stedelijk groen (het totale oppervlakte exclusief berm en oevers langs sloten) in beschouwing wordt genomen bedraagt het areaal openbaar groen per woning circa 75 m². Dit is exact gelijk aan de groennorm zoals deze door de Raad voor het landelijk gebied is vastgesteld.

2.3 Algemene beschrijving van het openbaar groen

2.3.1 Inleiding

De algemene beschrijving van het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is tot stand gekomen op basis van de bevindingen van de inspecteur die de inventarisatie heeft uitgevoerd in de periode mei-juni 2015. Het betreft geen verslag van een kwaliteits-inspectie maar een uitwerking van de algemene indruk van het openbaar groen die tijdens de inventarisatieronde is opgedaan door de inspecteur. Hem viel op dat in alle kernen nauwelijks tot geen zwerfafval kon worden waargenomen, wat bij andere gemeenten vaak toch wel anders is.

2.3.2 Halfweg

Halfweg wordt onderbroken door de N200 en is voor de beschrijving ingedeeld in 3 gebieden, nl. Halfweg noord, Halfweg zuid en Halfweg west.

Halfweg noord is in januari 2015 geïnventariseerd door aannemer Wieringen-Prins. Het is een groene wijk die met 3 zijden grenst aan oppervlaktewater. Particuliere (achter)tuinen vormen de groene rand aan het water.

Halfweg zuid is minder groen. Vanwege de beperkte openbare ruimte zijn hier redelijk veel bomen in verharding aanwezig. De Oranje Nassaustraat dient als 'hoofdweg' en het openbaar groen werd tijdens de inventarisatie gerenoveerd (vaste planten). In dit gebied zijn 2 'parkjes' aanwezig. Het meest noordelijk gelegen parkje is recent aangelegd en is vanwege de ligging een zichtlocatie voor het verkeer op de N200. Het zuidelijk gelegen park ligt nabij de basisschool en wordt naar verwachting veel gebruikt door scholieren. De wijk bevat tevens een brede groenstrook met diverse beplantingstypen ter afscheiding van de Osdorperweg. Ter hoogte van de Mientekade werden tijdens de inventarisatiewerkzaamheden werkzaamheden uitgevoerd. De openbare ruimte is daardoor niet op kaart weergegeven. T.h.v. Brasserie Het Gemaal is de vitaliteit en levensverwachting van de beplanting matig. Gezien de ligging en de locatie is deze plek geschikt om te renoveren.

Halfweg west bevat twee groen-hotspots, nl. het treinstation (incl. parkeerplaats) en het gemeentehuis.

2.3.3 Haarlemmerliede

Haarlemmerliede wordt gekenmerkt door de lintbebouwing. Dit brengt beperkingen mee voor de hoeveelheid openbare ruimte. Vanwege deze beperkte ruimte bevat Haarlemmerliede slecht één locatie met openbaar groen. Gezien de omvang van het dorp is dit niet storend. De particuliere tuinen hebben grote invloed op de beleving van dit dorp.

Haarlemmerliede (reeds eerder geïnventariseerd namens de gemeente) is qua opbouw ruimer dan het buurtschap Penningsveer. Hierdoor zijn de mogelijkheden voor openbaar groen beter, zoals te zien is bij het Dorpsplein en de Franciscanessenstraat.

2.3.4 Spaarndam

Spaarndam is het grootste en groenste dorp van de gemeente. In de nieuwere delen van dit dorp is de openbare ruimte kleiner en 'moderner' ingericht (vb. Frans Verpoortenstraat en Spaarnekaade e.o.). In de oudere wijken is op diverse plaatsen het groen recent gerenoveerd. Grootschalige onderhoudsachterstanden welke tot overlast kunnen leiden zijn nauwelijks aanwezig. Het algemene beeld is dat van een groen, voldoende onderhouden dorp.

2.3.5 Buitengebied

Het buitengebied bestaat hoofdzakelijk uit extensief gras met bomen. Gezien de over het algemeen beperkte breedte van de bermen is het toepassen van meer bomen en/of beplanting, zoals in het Groenstructuurplan is aangegeven (zie paragraaf 3.2.3 en bijlage 2), een uitdaging. Spaarnwoude bestaat alleen uit extensief onderhouden gras en bomen.

3 KADER, VISIE EN WERKWIJZE

3.1 Het beheerplan in het beleidsproces

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude voert een integraal beleid voor de openbare ruimte. De visie en de uitgangspunten van dit beheerplan bouwen voort op vastgesteld beleid. Het Groenstructuurplan vormt de belangrijkste basis voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen. De programmabegroting geeft de financiële randvoorwaarden.

In dit beheerplan zijn alleen die uitgangspunten verwerkt die betrekking hebben op het beheer en de renovatie van het groen. Onderstaande schematisering maakt duidelijk hoe het kader van beleid, wet- en regelgeving is samengesteld. Dit kader is verder toegelicht in paragraaf 3.2 en in de bijlagen 2 en 3.

3.2 Kader voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen

Het beheer van het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt uitgevoerd op basis van beleid, wet- en regelgeving. Een overzicht van de belangrijkste wet- en regelgeving is opgenomen als bijlage 1. Het kaderstellend beleid is in deze paragraaf samengevat (zie ook bijlage 2).

3.2.1 Strategische Toekomstvisie

In relatie tot het beheer en onderhoud van het openbaar groen draait het in de Strategische toekomstvisie vooral om het behoud van de groene buffer en de leefbaarheid in de kernen.

3.2.2 Structuurvisie 2035

De Strategische toekomstvisie is verder uitgewerkt in de Structuurvisie 2035. Deze Structuurvisie biedt de basis voor ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. In de Structuurvisie wordt gesteld dat groenstructuren binnen het bebouwde gebied belangrijk zijn voor de uitstraling en de beleving van de leefomgeving. Van belang is dat groenstructuren herkenbaar zijn en goed worden onderhouden. Dit statement is verder uitgewerkt in het Groenstructuurplan.

3.2.3 Groenstructuurplan

In het Groenstructuurplan krijgen groenstructuren van zowel binnen als buiten het bebouwd gebied de aandacht en is op hoofdlijnen uitgewerkt hoe de beleving en het beheer van het groen wordt ingericht. Deze visie is tweeledig:

1. Stem het beheer van het groen af op het landschap.
2. Versterk het karakter van iedere kern.

Een toelichting op de visie op het openbaar groen is in bijlage 2 opgenomen.

3.2.4 Beleidsnota snippergroen

De gemeente heeft beleid voor snippergroen vastgesteld. Het beleidskader met betrekking tot snippergroen is vastgelegd, waaronder het beleid voor de uitgifte van snippergroen. Het beleid is om daar waar dat gewenst is tot verkoop over te gaan (uitsluitend snippergroen onder daarvoor gestelde criteria). Verder biedt het beleid handvatten voor het handhaven op ongewenste ingebruiknemingen.

3.2.5 Kapvergunningbeleid

Het “kapvergunningbeleid” heeft de gemeenteraad via de APV heeft vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan het aanpassen van de APV omdat er in het artikel met betrekking tot “Bewaren van houtopstanden” hiaten zitten. Doel is om te komen tot een bomenlijst waarop de omgevingsvergunning van toepassing is; bomen die niet op de lijst staan worden vrijgesteld van de omgevingsvergunning. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude beschikt niet over een specifiek bomenbeleid.

3.2.6 Collegeprogramma 2014 - 2018

Het collegeprogramma 2014 – 2018 is voor wat betreft het openbaar groen gebaseerd op het Groenstructuurplan. Concrete projecten die benoemd zijn betreffen Entree Halfweg Oranje Nassaustraat, sluizencomplex, Houtrak Park bij het Groene Schip, landschapsheuvel SpaarneBuiten en groen in de dorpskernen. Verder stelt het collegeprogramma dat de groene buffer in zijn geheel multifunctioneel groen moet blijven, zodat deze door veel mensen – inwoners of bezoekers uit de regio – kan worden benut, zonder dat de verschillende belevingsvormen van het groen bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt worden. Voor het behoud van de groene buffer is onderhoud en ontwikkeling van het groen, evenals bescherming van o.a. het veenweidengebied als cultureel erfgoed van belang.

3.2.7 Integraal beheer openbare ruimte

Alhoewel de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude geen specifiek beleid voor integraal beheer heeft ontwikkeld vindt er wel afstemming plaats tussen de verschillende disciplines. Voor het onderhoudsprogramma van de wegen is in 2015 een wegenbeheerplan gemaakt. Voor de projecten die hieruit volgen vindt via dagelijkse afstemming en (werk)overleg afstemming plaats met

groenbeheer om werkzaamheden op elkaar af te stemmen. Het Groenstructuurplan wordt momenteel echter nog nauwelijks in de planvorming betrokken (zie de aanbevelingen in hoofdstuk 6).

3.2.8 Financiën

In de Financiële verordening 2015 is aangegeven dat “de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd wordt over de voortgang van het onderhoud en de stand van zaken ten aanzien van achterstallig onderhoud” via de betreffende paragrafen in de begroting. Via de jaarrekening wordt in dezelfde paragrafen verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid op de kapitaalgoederen. In de begroting van 2015 is dit nog niet verwerkt. Verder is vastgelegd dat het college aan de raad tenminste eens in de vier jaar een onderhoudsplan openbare ruimte aanbiedt. Voorliggend beheerplan is één van de deelrapportages die hier invulling aan geven. De financiële onderbouwing van het plan is afgestemd op de programmabegroting 2015.

3.3 Visie op beheer en onderhoud openbaar groen

Het beleidskader voor het beheer van openbaar groen is hierna vertaald in een visie. Deze visie is in paragraaf 3.4 puntsgewijs vertaald naar een serie uitgangspunten voor het beheer.

3.3.1 Groenstructuren

De kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de leefbaarheid. Het bewaken van de groene identiteit van de gemeente is een rode draad in alle visie- en beleidsdocumenten. In de Structuurvisie 2035 is aangegeven dat het van belang is dat de openbare ruimte schoon en goed onderhouden is. Groenstructuren binnen het bebouwde gebied zijn belangrijk voor de uitstraling en de beleving van de leefomgeving. Van belang is dat groenstructuren herkenbaar zijn en goed worden onderhouden. In het Groenstructuurplan is dit vertaald naar de visie dat het beheer van het groen moet worden afgestemd op het landschap en dat het groen moet bijdragen aan het versterken van de eigen karakteristiek van elke kern.

3.3.2 Ecologie

De visie ten aanzien van ecologie is dat de aantrekkelijkheid van de kernen in het landschap zodanig gestimuleerd moet worden dat het de economische én ecologische vitaliteit van de gemeente als geheel ten goede komt. De gemeente streeft hierbij naar een integratie van economische en ecologische groei.

3.3.3 Onderhoudskwaliteit

Het streefniveau voor het onderhoud van het openbaar groen is kwaliteitsniveau B¹. Dit geldt voor al het groen binnen de bebouwde kom van de kernen, in de recreatiegebieden en voor het buitengebied. Dit streefniveau is niet vastgelegd in een visie of het beleid. Echter het onderhoudsbestek dat door een marktpartij wordt uitgevoerd is qua onderhoudsmaatregelen en – frequenties uitgelegd op een niveau dat ongeveer overeenkomt met Kwaliteitsniveau B. Dit betekent dat in de begroting met dit kwaliteitsniveau rekening is gehouden.

---

¹ Voor een toelichting op kwaliteitsniveau B zie hoofdstuk 4.

3.3.4 Technische kwaliteit

Het groen is duurzaam ingericht en het uitgangspunt is dat het op gekozen kwaliteitsniveau wordt onderhouden. Hierdoor wordt de geplande levensduur bereikt en blijft het groen gedurende de hele omlooptijd goed functioneren.

3.3.5 Financieel duurzaam

Het onderhoud moet op planmatige en integrale wijze worden uitgevoerd, zodat financiële middelen efficiënt ingezet worden en de overlast voor burgers door bundeling van werkzaamheden beperkt blijft.

3.3.6 Participatie

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft geen specifiek beleid vastgesteld of ambities om beleid op te stellen voor participatie door bewoners en andere stakeholders bij het beheer van de openbare ruimte. In het voorbereidingstraject van projecten (reconstructies, herinrichtingen) is het wel een bestuurlijke wens om bewoners en andere stakeholders te betrekken in projecten (door middel van bewoners-/informatieavonden).

3.4 Uitgangspunten beheer en onderhoud openbaar groen

In deze paragraaf is voor de verschillende onderdelen uit de visie op beheer en onderhoud van openbaar groen in de gemeente (paragraaf 3.3) een vertaling gemaakt naar uitgangspunten voor het reguliere beheer en onderhoud.

3.4.1 Onderhoudskwaliteit

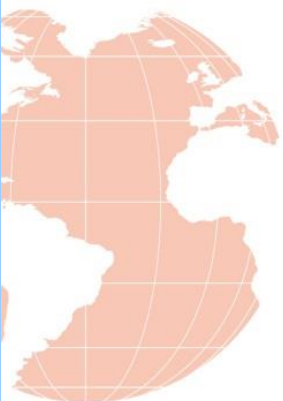
Zoals in paragraaf 3.3.3 is aangegeven is het streefniveau voor het regulier onderhoud van het openbaar groen gesteld op kwaliteitsniveau B. Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het regulier beheer en onderhoud:

- Het onderhoud op dit niveau houden of brengen.
- Regelmatige afstemming tussen binnen- en buitendienst over onderhoudsniveau en vertalen in nieuwe contracten met de aannemers.

3.4.2 Technische kwaliteit

Door planmatig te onderhouden reduceert de gemeente kosten en garandeert zij de kwaliteit op lange termijn van het openbaar groen.

- Beheer van bomen en beplantingen wordt uitgevoerd volgens de werkpakketten die in voorliggend plan zijn opgenomen welke overgenomen worden in het groenbeheersysteem.
- Areaalgegevens worden jaarlijks geactualiseerd qua hoeveelheden van het te beheren areaal. Bijsturing van het onderhoudsbudget vindt plaats op basis van kengetallen. Werkzaamheden worden via aanpassingen in bestekken en via interne werkplannen doorvertaald naar de uitvoering.
- De benodigde onderhoudsmaatregelen worden tijdig uitgevoerd om de kwaliteit van het openbaar groen te behouden en om zodoende kapitaalvernietiging en onveilige situaties uit te sluiten.

3.4.3 Duurzaamheid

Bij duurzaam onderhoud gaat het vooral om het tijdig inspelen op veranderingen in het openbaar groen of het gebruik ervan. Door op tijd kansen en knelpunten te herkennen kan de kwaliteit van de beplantingen en bomen voor een langere periode worden gewaarborgd.

- Bij de uitvoering van het beheer wordt de nadruk gelegd op integraal cyclisch en preventief onderhoud zodat de duurzaamheid vergroot wordt en het ad hoc werken op basis van klachten beperkt blijft.
- Er wordt gewerkt aan een duurzame instandhouding van beplantingen; hiervoor worden beplantingen waar nodig omgevormd (voldoende afmetingen, vermijden snippergroen, meer natuurlijk beheer). Dit wordt gedaan in combinatie met het realiseren van het Groenstructuurplan. De invulling van het omvormingsprogramma wordt gedurende de planperiode van dit groenbeheerplan verder uitgewerkt.

3.5 Werkwijze beheer en onderhoud openbaar groen

3.5.1 Huidige werkwijze

In de huidige situatie zijn drie partijen betrokken bij het beheer en onderhoud van het openbaar groen:

- De buitendienst van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude;
- Paswerk;
- Een onderhoudsaannemer.

De onderhoudswerkzaamheden zijn verdeeld op basis van gebied en soort beplanting.

De verdeling van werkzaamheden tussen de buitendienst, Paswerk en aannemer is ruwweg als volgt:

- Paswerk: Spaarndam (ten zuiden van de ringweg, in de Kuyperstraat (inclusief zijstraten) en de wijk Spaarnebuiten). Aan de door Paswerk uitgevoerde werkzaamheden liggen geen werkplannen of bestekken ten grondslag; onderhoud wordt uitgevoerd op basis van afspraken met en aanwijzingen van de buitendienst.
- Aannemer Wieringen Prins: Halfweg (de wijk Groote Braak) en Haarlemmerliede (Dorpsplein, Franciscanessenstraat). De aannemer werkt op basis van een RAW-bestek dat begin 2015 is aanbesteed voor één jaar.
- Buitendienst: overige gebieden. Aan de door de buitendienst uitgevoerde werkzaamheden liggen geen werkplannen of interne bestekken ten grondslag; onderhoud wordt uitgevoerd op basis van de ervaring van het team en bekendheid met de lokale situatie.

De buitendienst houdt toezicht op de werkzaamheden van Paswerk en de aannemer en stuurt bij waar nodig. In algemene zin is de beleving dat dit harder nodig is bij de aannemer dan bij Paswerk.

In Spaarndam komt het voor dat gemeentelijk groen in beheer is bij winkeliers en bewoners. Dit is formeel geregeld. Het gaat om winkels in de Dokter W. Nijestraat (t.h.v. nrs 63-73) en woningen in de Houtrakpolderstraat (t.h.v. nrs 2-12, achterzijde woningen). Er is ook sprake van groen dat in gebruik genomen is door bewoners zonder dat dit formeel geregeld is. Tijdens de inventarisatie die in mei-juni 2015 heeft plaatsgevonden is dit zoveel mogelijk in beeld gebracht.

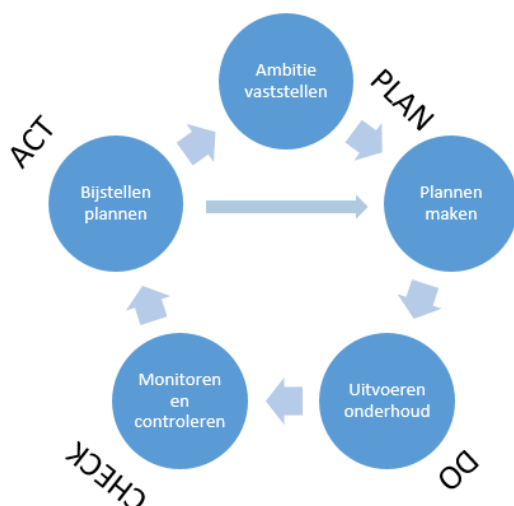

De werkzaamheden van de buitendienst en Paswerk zijn nog niet verdeeld op basis van beheergroepen zoals ze in dit beheerplan zijn verwoord maar vanuit beplantingssoorten. Voor het laten aansluiten van de werkpakketten op de bewerkingen die buiten daadwerkelijk worden uitgevoerd is het nodig om afspraken te maken over het toekennen van soorten aan beheergroepen. Dit staat voor 2016 in de planning (zie hoofdstuk 6).

3.5.2 Doorontwikkeling werkwijze

Het beheer van de openbare ruimte kent een cyclisch 'Plan-Do-Check-Act'-proces. Deze beheercyclus voor het in stand houden van de openbare ruimte is in meerdere publicaties van CROW (Kennisinstituut voor infrastructuur en openbare ruimte) beschreven. De beheercyclus houdt in dat de beheerder zowel over kwantitatieve als kwalitatieve gegevens beschikt en deze actueel houdt en dat aan de hand van deze gegevens de onderhoudsplanning en -begroting tot stand komen. De beheercyclus leidt tot veilige en functionele voorzieningen en tot het voorkomen van kapitaalvernietiging.

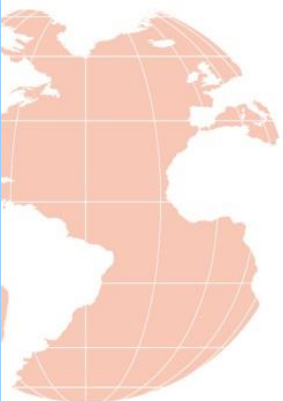
In de 'ideale' beheercyclus worden de volgende stappen onderscheiden:

1. Ambitie vaststellen. Om het beheerproces te kunnen inrichten is het nodig om te weten welke ambitie moeten worden nagestreefd. Wat de ambities zijn voor het onderhoud van de openbare ruimte is aan het gemeente bestuur om vast te stellen in een beleidsvisie. In de beleidsvisie dient minimaal aangegeven te worden wat de kwaliteitsniveaus zijn waarop de openbare ruimte onderhouden moet worden.
2. Plannen maken. Op basis van de gestelde ambitie kunnen beheerplannen en of uitvoeringsplannen gemaakt worden voor de verschillende onderdelen in de openbare ruimte. Hierin is vastgelegd wat er gedaan wordt om de ambitie te verwezenlijken. Uitvoeringsplannen voor groot onderhoud en vervangingen worden integraal samengesteld, waarbij het onderhoud aan de verschillende elementen uit de openbare ruimte zo goed mogelijk op elkaar is afgestemd. Ook wordt inzichtelijk gemaakt welk dagelijks onderhoud op een planmatige wijze uitgevoerd gaat worden.

3. Uitvoeren onderhoud. Op basis van de beheerplannen/uitvoeringsplannen/bestekken worden grootonderhoud- en vervangingsprojecten voorbereid en uitgevoerd. Tevens wordt dagelijks onderhoud uitgevoerd, waar ook het behandelen van ontvangen meldingen over de openbare ruimte deel van uitmaakt.
4. Monitoren en controleren. Om te kunnen beoordelen of wordt voldaan aan de vastgestelde ambitie dient de gerealiseerde beheer kwaliteit gemonitord te worden. Hierbij kan gedacht worden aan het op regelmatige basis uitvoeren van een beeldkwaliteitsmeting van de openbare ruimte om te beoordelen of aan de in de ambitie vastgestelde kwaliteitsniveau wordt voldaan. Daarnaast is het noodzakelijk om inzicht te houden in de technische kwaliteit van alle objecten in de openbare ruimte. Hiertoe dienen inspecties uitgevoerd te worden en moeten de verzamelde gegevens verwerkt worden in het beheersysteem.
5. Bijstellen plannen. Aan de hand van de verzamelde gegevens worden beheer- en uitvoeringsplannen bijgesteld. Eventueel kunnen de resultaten van de monitoring en inspecties leiden tot een aanpassing van de ambitie.

Deze beheercyclus is ook van toepassing op het beheer en onderhoud van het openbaar groen. De huidige werkwijze van de gemeente en de afdeling Ruimte sluit nog niet aan bij de 'ideale' beheercyclus. De huidige werkwijze – en dat geldt daarom tevens voor het voorliggende plan voor regulier beheer en onderhoud - is vooral geënt op 'DO'; planvorming, monitoring en bijstellen van plannen gebeurt mondjesmaat. Gezien de recente implementatie van het groenbeheersysteem wordt stap voor stap toegewerkt naar de beheercyclus.

4 REGULIER ONDERHOUD OPENBAAR GROEN 2016 - 2019

Dit hoofdstuk gaat in op de maatregelen voor regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen die in de periode 2016 – 2019 genomen moeten worden om invulling te geven aan de visie en ambitie van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (zie hoofdstuk 3). In het volgende hoofdstuk worden de hiervoor benodigde middelen beschreven.

4.1 Beheergroepen

De groenvoorzieningen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zijn onderverdeeld in de volgende beheergroepen:

- Bomen
- Natuurlijke beplanting (bos, bosplantsoen)
- Cultuurbeplanting (bodembedekkende heesters, (half) opgaande (sier)heesters, struikrozen, vaste planten, wisselperk)
- Hagen (hoger en lager dan 1,5 meter, blokhagen)
- Gras (berm, bermtalud, gazon, oevervegetatie, riet)

4.2 Beeldkwaliteit – kwaliteitscatalogus openbare ruimte

De gemeente Haarlemmerliede onderhoud het openbaar groen integraal op kwaliteitsniveau B (zie paragraaf 3.3.3). Wat dat precies wil zeggen wordt in deze paragraaf uitgelegd.

Voor de beoordeling van de verzorgende en technische kwaliteit heeft het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, weg- en waterbouw (CROW) kwaliteitsniveaus en criteria opgesteld. De systematiek staat in de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2013 (publicatie 323). Een beknopte samenvatting van de kwaliteitsniveaus staat in het schema hieronder. Een hogere kwaliteit wordt in het kader van beheer en onderhoud bereikt door intensiever beheer, en dat betekent over het algemeen dat de maatregelen met een hogere frequentie worden uitgevoerd: bijvoorbeeld 7x schoffelen in plaats van 5 x per jaar.

Kwaliteitsniveaus volgens Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2010 (CROW publicatie 288)			
Niveau	Onderhoudsniveau	Indicatie kwaliteit	Beheervorm
A+	Zeer hoog	Nagenoeg ongeschonden	Zeer intensief
A	Hoog	Mooi en comfortabel	Intensief
B	Basis	Functioneel	Basis
C	Laag	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder	Extensief
D	Zeer laag	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkheid-stelling of sociale onveiligheid	Zeer extensief

De onderhoudsniveaus voor het openbaar groen zijn gerelateerd aan/afgestemd op de bestaande onderhoudsnormen. Hieronder is een aantal voorbeelden van schaalbalken en criteria opgenomen voor de verschillende kwaliteitsniveaus.

Groen-beplanting-bodembedekkers-kaal oppervlak

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51				
A+	A	B	C	D
				
Er is geen kaal oppervlak.	Er is weinig kaal oppervlak.	Er is in beperkte mate kaal oppervlak.	Er is redelijk veel kaal oppervlak.	Er is veel kaal oppervlak.
kaal oppervlak 0% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 5% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 10% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 25% per 100m ²	kaal oppervlak > 25% per 100m ²

Groen-beplanting-bosplantsoen-snoeibeeld

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51				
A+	A	B	C	D
				
Het bosplantsoen vertoont geen snoei- en/of dunningsachterstand.	Het bosplantsoen vertoont weinig snoei- en/of dunningsachterstand.	Het bosplantsoen vertoont in beperkte mate snoei- en/of dunningsachterstand.	Het bosplantsoen vertoont redelijk veel snoei- en/of dunningsachterstand.	Het bosplantsoen vertoont veel snoei- en/of dunningsachterstand.
dunningsachterstand 0% per 100m ²	dunningsachterstand ≤ 5% per 100m ²	dunningsachterstand ≤ 15% per 100m ²	dunningsachterstand ≤ 25% per 100m ²	dunningsachterstand > 25% per 100m ²
lengte ongewenste scheuten en opslag 0 m	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 0,80 m	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 1,50 m	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 2,50 m	lengte ongewenste scheuten en opslag > 2,50 m

A+	A	B	C	D
				
De strakke lijnen van de haag zijn duidelijk zichtbaar. Er steken geen uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn goed zichtbaar. Er steken weinig uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn redelijk zichtbaar. In beperkte mate steken kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken redelijk veel kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken veel uitlopers uit de haag. De haag heeft zich ontwikkeld tot losse heesterrand.
gemiddelde lengte uitlopers 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 20 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers ≤ 30 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers > 30 cm per 100m ¹
maximale lengte uitgroeiende uitlopers 0 cm	maximale lengte uitgroeiende uitlopers ≤ 30 cm	maximale lengte uitgroeiende uitlopers ≤ 40 cm	maximale lengte uitgroeiende uitlopers ≤ 50 cm	maximale lengte uitgroeiende uitlopers > 50 cm

Groen-boom-levenskrachtig

Alleen geschikt voor beleid				
A+	A	B	C	D
A photograph of a large, mature, healthy tree with a full canopy of green leaves, standing in front of a brick building.	A photograph of a large, healthy tree with a full canopy of green leaves, standing in front of a brick building.	A photograph of a medium-sized tree with a full canopy of green leaves, standing in front of a brick building.	A photograph of a young tree with sparse green leaves, standing in front of a brick building.	A photograph of a very young, thin tree with sparse green leaves, standing in front of a brick building.
De boom is zeer gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en redelijk levenskrachtig.	De boom is niet gezond en nauwelijks levenskrachtig.	De boom is (bijna) dood.
levenskracht goed	levenskracht redelijk	levenskracht matig	levenskracht slecht	levenskracht dood

4.3 Keuzes in kwaliteit

De gemeente moet voldoen aan de gestelde minimumeisen in de wet- en regelgeving. Als beheerder van de openbare ruimte is zij verantwoordelijk voor een veilige openbare ruimte. Onvoldoende beheerinspanning kan leiden tot kapitaalvernietiging. De keuze voor kwaliteitsniveau D ligt daarom niet voor de hand. Hierbij zakt de veiligheid beneden de minimumeisen en gaat de technische staat van beplanting snel achteruit.

In de Structuurvisie 2035 is gesteld dat het van belang is dat groenstructuren herkenbaar zijn en goed worden onderhouden. Op basis hiervan is voor de technische kwaliteit een vertaalslag gemaakt naar kwaliteitsniveau B van de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte (zie paragraaf 3.3.3).

4.4 Typering onderhoud

In voorliggend plan is het regulier onderhoud aan het openbaar groen beschreven. Achterstallig onderhoud en vervangingsonderhoud zijn in het kader van dit plan niet gemeten, onderzocht en beschreven. Er is voor gekozen om deze vormen van onderhoud binnen de planperiode van dit plan projectmatig te inventariseren en weg te werken (zie hoofdstuk 6).

Regulier onderhoud wordt periodiek uitgevoerd. Het betreft werkzaamheden met een cyclisch karakter die nodig zijn om het openbaar groen gedurende zijn levensduur in goede staat te houden (naar behoren te laten functioneren en een bepaalde representativiteit te laten behouden). Onder dit type onderhoud vallen zowel maatregelen die met een relatief hoge frequentie worden uitgevoerd (minimaal 1x per jaar) als maatregelen die met een uitvoeringsinterval van enkele jaren worden uitgevoerd. Bij deze laatste maatregelen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan snoeiwerkzaamheden die één keer in de drie, zes of negen jaar worden uitgevoerd of het vervangen (inboet) van een deel van een voorziening zoals een plantvak. De ervaring leert dat circa 50% van het vervangen van openbaar groen in een plantvak wegens het in slechte staat verkeren als groot onderhoud getypeerd kan worden. Dit type onderhoud is niet levensduurverlengend².

² Stel, heesterbeplanting heeft een verwachte levensduur van 15 jaar. Deze levensduur is alleen haalbaar als tijdig de juiste onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd. Regulier onderhoud verlengt de levensduur van 15 jaar niet, maar is juist een voorwaarde voor het behalen van de verwachte levensduur.

4.5 Uit te voeren regulier onderhoud

Voor het in beeld brengen van het uit te voeren regulier onderhoud zijn voor alle beheergroepen (bomen, bermen, gazon, bosplantsoen, heesters etc.) zogenaamde ‘werkpakketten’ samengesteld. Werkpakketten bestaan uit reguliere onderhoudsmaatregelen die voor die beheergroepen uitgevoerd moeten worden, om het gewenste kwaliteitsniveau te behouden (er is immers geen onderzoek gedaan naar achterstallig onderhoud).

Overzichten van de onderhoudsmaatregelen voor regulier onderhoud en de kosten per maatregel zijn als bijlage 4 opgenomen. Daarin is ook het bewerkingpercentage (gedeelte van het areaal dat bewerkt moet worden) aangegeven, alsmede de uitvoeringsinterval (aantal jaren tussen de onderhoudsbeurten) en de uitvoerfrequentie (aantal onderhoudsbeurten per jaar). De in deze tabel opgenomen kosten zijn exclusief VAT-kosten³ en btw en inclusief transport- en gereedschapskosten, plantmateriaal (wisselperk) en stortkosten. De kosten per onderhoudsmaatregel zijn vastgesteld op basis van een landelijk gemiddelde van inschrijfstaten. Hiermee wordt de nauwkeurigheid van projectbegrotingen benaderd.

De werkpakketten zijn gebaseerd op de RAW-systematiek en afgestemd op CROW kwaliteitsniveau B. Met behulp van het groenbeheersysteem, waarin de werkpakketten zijn vastgelegd, zijn resultaatsverplichtingen voor de op te stellen bestekken berekend. Op basis van deze gegevens kunnen onderhoudsbestekken samengesteld worden.

Enkele specifieke zaken die door de gemeente zijn aangedragen voor de onderhoudsmaatregelen c.q. die tijdens de inventarisatie naar voren zijn gekomen en waarmee rekening is gehouden in de werkpakketten zijn de volgende:

- In algemene zin is afgesproken dat alle beplanting die voor een goede afsluiting van de bodem zorgt, waardoor weinig of geen schoffelwerk nodig is, onder de beheergroep 'bodembedekkers' valt. Het onderhoud bestaat uit randbeheersing (2x per jaar) en afknippen uitstekende takken (1x per jaar). De buitendienst verricht deze werkzaamheden handmatig.
- Struikenrozen zijn als aparte beheergroep opgenomen. Er komen geen botanische rozen voor.
- Knotwilgen worden 1x per 3 jaar gesnoeid. Momenteel heeft de buitendienst het areaal knotwilgen in 2 groepen verdeeld.
- In de werkpakketten moet qua frequenties voor schoffelwerk rekening worden gehouden met de verschillende grondslagen in de gemeente. Spaarndam kent een klei-ondergrond, Halfweg een zandondergrond. In Spaarndam kost het schoffelen daarom meer tijd dan in Halfweg. Gemiddeld is frequentie schoffelen voor beeldkwaliteitsniveau B 6 x per jaar. Per beheergroep is op basis van de gemiddelde bodembedekking, onderscheid gemaakt in het bewerkingpercentage.

In de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt jaarlijks circa 250 m² openbaar groen vervangen in het kader van regulier onderhoud.

³ VAT-kosten zijn de kosten voor de voorbereiding van de uitvoering, de administratie en het houden van toezicht

4.6 Overige beheeractiviteiten

De overige beheerkosten worden, naast de kosten van (VTA)inspecties, bepaald door de volgende werkzaamheden:

- onderhoud n.a.v. calamiteiten en meldingen.
- bomen rooien n.a.v. kapvergunningen.
- verkeersmaatregelen.

De werkzaamheden die geen grote arbo-risico's met zich meebrengen worden uitgevoerd door de buitendienst. Risicovolle werkzaamheden worden uitbesteed aan een aannemer op basis van vooraf overeengekomen uurtarieven en eenheidsprijzen. Deze aannemer verzorgt in die situaties ook de verkeersmaatregelen.

Voor het registreren van meldingen, inclusief het vastleggen van de afhandeling, wordt in de tweede helft van 2015 een meldingssysteem geïmplementeerd. Naar verwachting is dit systeem operationeel vanaf 2016.

4.7 Te vervaardigen bestekken

Het onderhoud aan het openbaar groen wordt in de huidige situatie voor een klein deel op basis van RAW-bestekken uitgevoerd. Een groot deel van het werk, zoals de onderhoudswerkzaamheden die door de buitendienst en door Paswerk worden uitgevoerd, wordt uitgevoerd op basis van schema's en mondelinge afspraken die in de loop van de jaren zo gegroeid zijn. Een deel van het werk dat door aannemers wordt uitgevoerd vindt wel plaats op basis van een onderhoudsbestek (begin 2015 is een contract afgesloten met Wieringen Prins voor het uitvoeren van het groenonderhoud in o.a. Halfweg).

Om het onderhoud planmatig uit te kunnen laten voeren, is het voor de planperiode van dit Groenbeheerplan de ambitie om het door derden uit te voeren regulier onderhoud uit te besteden op basis van beeldbestekken die zo integraal mogelijk worden opgezet; dat geldt ook voor de werkzaamheden die door Paswerk worden uitgevoerd. Welke onderhoudswerkzaamheden in de bestekken worden samengevoegd – denk aan schoffelen, maaien, knippen van hagen, onderhoud bosplantsoen, snoeien van bomen e.d. – wordt na vaststelling van het Groenbeheerplan door de vakgroep bepaald.

5 KOSTEN EN KOSTENDEKKING REGULIER BEHEER EN ONDERHOUD

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in en een onderbouwing bij de kosten van het regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en hoe deze kosten zich verhouden tot de beschikbare budgetten. Met behulp van het vastgestelde maatregelpakketten en eenheidsprijzen zijn de kosten van het regulier onderhoud van het openbaar groen in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de structurele kosten van het regulier onderhoud en de (éénmalige) kosten voor 2016 voor het nemen van maatregelen om het groenbeheer in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude verder te professionaliseren.

5.2 Begrotingssystematiek

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude volgt de “stellige uitspraken” van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (Commissie BBV) ten aanzien van de wijze waarop de kosten van beheer en onderhoud van kapitaalgoederen in de begroting moeten worden opgenomen. De volgende “stellige uitspraken” van de Commissie BBV vormen het kader voor de begrotingssystematiek met betrekking tot het beheer van openbaar groen:

De kosten van regulier onderhoud zijn niet levensduurverlengend en mogen niet worden geactiveerd. Kosten van regulier onderhoud dienen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie te worden gebracht met eventuele vrijval via resultaatbestemming naar een daartoe gevormde reserve.

De gemeente heeft geen bestemmingsreserve voor het onderhoud van beplantingen ingesteld. Voor bomen is de reserve ‘Bomenfonds’ ingesteld (plafond is € 50.000, stand per 31 december 2014 bedraagt € 10.000).

5.3 Uitgangspunten beheer en begroting 2016 – 2019

1. Voor het bepalen van de benodigde middelen is gerekend met het prijspeil van 2015. Er is geen rekening gehouden met een indexering van de prijzen na 2015. In het kader van het opstellen van de jaarlijkse begroting dient hiermee rekening gehouden te worden, door de in dit plan opgenomen bedragen te vermenigvuldigen met het van toepassing zijnde prijsindexcijfer.
2. De uurtarieven waar de werkzaamheden mee doorgerekend zijn betreffen tarieven van marktpartijen (inclusief transport- en gereedschapskosten, algemene kosten, winst en risico).
3. De onderhoudskosten die in dit hoofdstuk en bijlage 4 zijn opgenomen zijn inclusief de kosten voor de levering van het plantmateriaal, storkosten e.d.
4. De werkpakketten die in hoofdstuk 4 zijn beschreven zijn van toepassing op de gehele planperiode. Als gevolg hiervan zijn de berekende benodigde budgetten voor regulier onderhoud, groot onderhoud en de overige onderhoudskosten voor de verschillende planjaren gelijk. Indien uit een evaluatie mocht blijken dat werkpakketten aangepast moeten worden, zal dit worden meegenomen in een actualisatie van voorliggend plan.
5. Er is in de benodigde budgetten geen rekening gehouden met toekomstige areaaluitbreidingen; uitgegaan is van het areaal in de periode mei-juni 2015 (zie hoofdstuk 2).

6. Openbaar groen op begraafplaatsen, speelvoorzieningen en sportterreinen, de sportterreinen en speelvoorzieningen zelf en straatmeubilair maken geen onderdeel uit van dit beheerplan. Hiervoor zijn aparte budgetten beschikbaar.
7. De kosten voor Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT) bedragen in geval van onderhoudswerk 20% van de uitvoeringskosten, indien werkzaamheden worden uitbesteed (als een bestek op de markt wordt gezet). Indien de gemeente zorg draagt voor voorbereiding en/of toezicht, en dit dus niet uitbesteedt, worden de personeelskosten ten laste van de begroting gebracht. VAT-kosten voor onderhoudswerkzaamheden die door de buitendienst worden uitgevoerd zijn gesteld op 10%, welke gerekend worden over de marktconforme uitvoeringsprijzen. Redenen: er wordt tot op heden voor deze werkzaamheden geen bestek of werkschrijving gemaakt en er is geen aanbestedingsprocedure.
8. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude schrijft niet af op beplantingen, er is daardoor geen sprake van vervangingsinvesteringen en kapitaallasten. Vervanging van openbaar groen vanwege het bereiken van het einde van de levensduur (in 2015 circa 250 m2 per jaar) worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.
9. Alle kosten die in dit hoofdstuk worden behandeld zijn exclusief BTW.

5.4 Jaarlijks terugkerende kosten regulier beheer en onderhoud openbaar groen

In bijlage 4 zijn de resultaten van het doorrekenen van de werkpakketten voor regulier onderhoud opgenomen. De doorrekening van de kosten is uitgevoerd op basis van een landelijke gemiddelde van inschrijfstaten voor onderhoudswerkzaamheden aan openbaar groen. De jaarlijkse kosten van het regulier onderhoud van circa 2.600 bomen, 170.000 m2 openbaar groen, het maaien van circa 190.000 m2 wegbermen en onderhoud aan circa 82.000 m2 slootkanten, bedragen afgerond in totaal € 154.000,- exclusief btw.

Naast de in bijlage 4 beschreven onderhoudswerkzaamheden wordt er jaarlijks gemiddeld 2.000 m2 openbaar groen vervangen (niet levensduurverlengend onderhoud). Uitgangspunt is dat dit werk wordt uitbesteed aan derden. Gemiddeld bedragen de vervangingskosten € 25 per m2. De jaarlijks terugkerende vervangingskosten in het kader van regulier onderhoud bedragen € 50.000,- exclusief btw.

De totale jaarlijkse kosten van het regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen bedragen daarmee vanaf 2016 (afgerond) € 204.000,- per jaar op basis van het areaal anno 2015 en kwaliteitsniveau B.

5.5 Overzicht éénmalige kosten 2016 voor invullen ambities

In het voorliggende groenbeheerplan is een aantal activiteiten beschreven die een meerwaarde hebben voor het groenbeheer in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, maar die in de huidige situatie nog niet worden uitgevoerd. Een overzicht van deze activiteiten is gebundeld in hoofdstuk 6. Een deel van deze activiteiten levert 'quick wins' op, namelijk een compleet inzicht in de status quo van het openbaar groen en inzicht in de werkzaamheden die buiten uitgevoerd moeten worden om te komen tot openbaar groen dat voldoet aan de ambitie van de gemeente (kwaliteitsniveau B, realiseren Groenstructuurplan). Door deze werkzaamheden reeds in 2016 uit te

voeren kan een vliegende start worden gemaakt met het verder professionaliseren van het groenbeheer.

Hieronder zijn deze in 2016 extra uit te voeren activiteiten benoemd en van een kostenindicatie (exclusief btw) voorzien; zie hoofdstuk 6 voor een nadere toelichting. De activiteiten onder 1) en 2) leveren inzicht in de status quo op, de activiteiten onder 3) en 4) geven inzicht in hetgeen moet gebeuren om te komen tot het door de gemeente gewenste kwaliteitsniveau van het openbaar groen (inclusief realiseren Groenstructuurplan).

- 1) Onderzoek naar omvang achterstallig onderhoud beplanting, in beeld brengen huidige kwaliteit (inspectie): € 10.000,- (indien uitgevoerd in combinatie met VTA-inspectie volledige bomenareaal).
- 2) Uitvoeren VTA-inspectie voor het volledige bomenareaal (daarna 1x per 4 jaar): € 12.000,-.
- 3) Vervaardigen Bomenbeleidsplan: € 8.000,- (indien uitgevoerd in combinatie met VTA-inspectie volledig bomenareaal)
- 4) Uitvoeringsplan Groenstructuurplan maken, waarin de uitkomsten van de inspecties worden meegenomen ('werk met werk maken'): € 15.000,-.

Totale éénmalige kosten 2016 voor invullen ambities: € 45.000,- exclusief btw.

Om deze werkzaamheden uit te kunnen laten voeren zal extra personele capaciteit ingezet moeten worden op beheer-/beleidsniveau. Het voornemen is om hiertoe een groenbeheerder aan te stellen of in te huren.

5.6 Kostendekking regulier beheer en onderhoud openbaar groen

In de gemeentelijke begroting voor 2015 is voor het regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen het volgende budget opgenomen:

- € 145.000,- exclusief btw voor het regulier beheer en onderhoud van 140.000 m2 openbaar groen (exclusief wegbermen en slootkanten).
  - € 23.579,- exclusief btw voor het regulier onderhoud voor maaien van wegbermen.
  - € 12.015,- exclusief btw voor het regulier onderhoud van slootkanten
-
- € 180.594,- exclusief btw totaal budget voor regulier beheer en onderhoud openbaar groen

5.7 Conclusies

Uit de inventarisatie van het door de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude te beheren groenareaal is naar voren gekomen dat het te beheren areaal groter is dan tot nu toe werd aangenomen. Er werd tot op heden vanuit gegaan dat het groenareaal, exclusief wegbermen en slootkanten, circa 140.000 m2 bedroeg. In werkelijkheid beheert de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude circa 170.000 m2 openbaar groen, exclusief wegbermen en slootkanten. Dit grotere areaal heeft zijn weerslag op het benodigd budget voor regulier beheer en onderhoud.

In de begroting van 2015 is € 180.594,- beschikbaar voor regulier beheer en onderhoud van het openbaar groen. Voor 2016 e.v. is € 204.000,- benodigd voor het kunnen uitvoeren van regulier beheer en onderhoud inclusief het vervangen van openbaar groen dat in te slechte staat is.

Voor het verder professionaliseren van het groenbeheer in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is voor 2016 éénmalig een extra budget van € 45.000,- exclusief btw benodigd. Hiermee kan het achterstallig onderhoud in beeld worden gebracht, kunnen de noodzakelijke kwaliteitsinspecties van bomen en beplantingen worden uitgevoerd, kan het bomenbeleidsplan worden gemaakt en kan een uitvoeringsplan voor het Groenstructuurplan worden gemaakt.

Geadviseerd wordt om de werkpakketten en overige uitgangspunten die in het groenbeheerplan zijn opgenomen jaarlijks te evalueren en de onderhoudsmaatregelen te actualiseren waar nodig.

6 DOORKIJK NAAR 2019

Voorliggend Groenbeheerplan geeft de aanzet voor planmatig groenbeheer in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Hiermee kan de theoretische beheercyclus verder geïmplementeerd worden. Realistisch is dat voor de volledige implementatie de planperiode van dit plan aangehouden moet worden. In dit hoofdstuk is per planjaar aangegeven welke activiteiten in dit kader uitgevoerd zouden moeten worden. Voor het in 2016 benodigde budget is reeds rekening gehouden met de activiteiten die voor dat planjaar zijn beschreven. Extra kosten van het professionaliseren van het groenbeheer die mogelijk naar voren komen voor de planjaren 2017 t/m 2019 zijn nog niet bekend. Deze zullen in het kader van het uitvoeringsplan (2016) in beeld worden gebracht.

6.1 Nieuwe activiteiten groenbeheer 2016

Er is nog geen vertaling gemaakt van het Groenstructuurplan naar een uitvoeringsplan. Om invulling aan dat beleid te geven is een uitvoeringsplan noodzaak. Uitgangspunt is 'werk met werk maken'; als bomen en beplantingen vervangen moet worden dan dient afstemming plaats te vinden met het Groenstructuurplan. Om te bepalen hoe de actuele onderhoudstoestand van de bomen en beplantingen is dienen de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

- In de periode mei – juli 2016 zal een volledige inspectie moeten plaatsvinden van bomen (VTA-inspectie of gelijkwaardig) en beplantingen omdat er momenteel geen gegevens over de onderhoudstoestand van bomen en beplantingen zijn vastgelegd. Hieruit komt naar voren wat de omvang van het achterstallig onderhoud is (gerelateerd aan de ambitie om onderhoudskwaliteit B te handhaven) en wat de actuele kwaliteit van de beplantingen is zodat een voorspelling gedaan kan worden over de restlevensduur van de bomen en beplantingen.
- Op basis van de inspectieresultaten wordt medio 2016 een bomenbeleidsplan opgesteld en een bomenlijst als bijlage bij de APV waarop de omgevingsvergunning van toepassing is. In het bomenbeleidsplan wordt de visie op kwaliteit van bomen beschreven, de actuele kwaliteit, het wegwerken van achterstallig onderhoud, reguliere onderhoudsprogramma's, bestrijding van ziektes, e.d.. De bomen die niet op de bomenlijst staan worden vrijgesteld van de omgevingsvergunning.
- Voor het realiseren van het Groenstructuurplan wordt in de tweede helft van 2016 een uitvoeringsplan gemaakt op basis van het principe 'werk met werk maken'. Op basis van dit uitvoeringsplan worden de kosten voor de planjaren 2017 t/m 2019 bepaald.

6.2 Nieuwe activiteiten groenbeheer 2017

- Aan het einde van planjaar 2016 is een volledig beeld beschikbaar over de actuele staat van het openbaar groen en de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om de ambities van de beheerkwaliteit en het Groenstructuurplan te verwezenlijken. Dit kan consequenties hebben voor de personele capaciteit. Dit wordt begin 2017 in beeld gebracht.
- Op basis van de gegevens die in 2016 worden verzameld worden begin 2017 bestekken gemaakt voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Niet alleen voor de door reguliere marktpartijen uit te voeren onderhoudswerkzaamheden, maar ook voor de werkzaamheden die door Paswerk worden uitgevoerd en voor de werkzaamheden die door de buitendienst worden

uitgevoerd. Voor de buitendienst kan worden volstaan met werkomschrijvingen in plaats van volledige RAW-bestekken.

- Voor het uitwerken van de bestekken zal een indeling worden gemaakt van onderhoudswerkzaamheden die samengevoegd kunnen worden in een beeldbestek. Door beeldbestekken aan te besteden in plaats van frequentiebestekken ligt het risico voor het in stand houden van het na te streven kwaliteitsniveau B voor een groter deel bij de aannemer.
- Bij professioneel en planmatig groenbeheer dient de kwaliteit van bomen en beplantingen jaarlijks gemonitord te worden. Voor bomen is dit nog belangrijker dan voor beplantingen, in verband met aansprakelijkheidstelling in geval van omgewaaide bomen, afgewaaid takken etc. Zie bijlage 5 voor de uit te voeren periodieke kwaliteitsinspecties. Met deze activiteiten moet vanaf 2017 rekening worden gehouden.
- Introductie burgerschouw om zo de burger en andere stakeholders meer bij de buitenruimte te betrekken en om de tevredenheid van de burger te kunnen bepalen, in relatie tot het beleid dat de gemeente voert (kwaliteitsniveau B). Tevens wordt de kwaliteitsbeleving van groen vanuit bewoners op deze manier inzichtelijk gemaakt.
- Snippergroenbeleid: aan de hand van de opgestelde inventarisatie-kaarten luidt het advies om de vlakken 'Particulier beheer' en 'Illegaal in gebruik genomen' te controleren en eventueel actie te ondernemen. In verband met verjaring bestaat de kans dat de gemeente enkele vlakken kwijt kan raken. Door het maken van afspraken met bewoners over het gebruik van die vlakken en deze vast te leggen in overeenkomsten (inclusief bepalingen dat de grond gemeentelijk eigendom blijft) wordt verjaring voorkomen. Zo kan de gemeente eenvoudig lastige (verjarings)discussies in de toekomst voorkomen. Aandachtspunt bij het uitvoeren van het snippergroenbeleid is dat ervoor gewaakt moet worden dat verkoop van snippergroen niet te koste gaat van de in het Groenstructuurplan beschreven visie op de (beeld)kwaliteit.
- Levering plantmateriaal: wordt nu 1: 1 bij 1 partij ondergebracht. Wenselijk is om het leveren ook aan te besteden. Dit kan deels door leveringen via bestekken te laten lopen. Het onderhoud dat door de buitendienst wordt uitgevoerd loopt niet via een bestek. Voor die leveringen zou een raamovereenkomst in concurrentie aanbesteed kunnen worden.

6.3 Nieuwe activiteiten groenbeheer 2018

- In het Milieuprogramma 2015 zijn voor het onderwerp 'ecologie' geen ambities opgenomen. Er zijn signalen van bewoners ontvangen dat het omvormen van het huidige bermbeheer tot ecologisch beheer gewenst is. Ecologisch beheer is een methode waarbij het maaibestek erop gericht is om de lokale biodiversiteit te stimuleren. Sommige terreineigenaren spreken van ecologisch bermbeheer als er minder vaak wordt gemaaid, anderen pas als het maaisel wordt afgevoerd. In het algemeen kunnen we stellen dat ecologisch bermbeheer wordt bepaald door een aantal verschillende factoren:
  - het gewenste eindbeeld van de vegetatie op de locatie
  - de uitgangssituatie
  - de maaifrequentie
  - het maaitijdstip
  - het afvoeren van maaisel

Hoe groot het draagvlak voor ecologisch (berm)beheer is bij bewoners en andere stakeholders is momenteel nog niet bekend. In dit plan voor regulier beheer en onderhoud wordt daarom nog geen rekening gehouden met ecologisch beheer.

6.4 Nieuwe activiteiten groenbeheer 2019

Vooralsnog worden voor 2019 geen nieuwe activiteiten voorzien. In dat planjaar zou de volledige beheercyclus (plan – do – check – act) operationeel moeten zijn. Dit planjaar kan gebruikt worden als 'overloop', voor het geval dat een deel van de geplande activiteiten in de periode 2016 – 2018 niet gerealiseerd kan worden.

BIJLAGE 1: OVERZICHT WET- EN REGELGEVING BEHEER OPENBAAR GROEN

Burgerlijk Wetboek

De algemeen geldende wettelijke kaders omtrent zorgplicht zijn vastgelegd in het Nieuw Burgerlijk Wetboek. Daarnaast heeft de gemeente te maken met specifieke wet- en regelgeving van onder andere provincies en waterschappen. Als algemeen uitgangspunt geldt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor het handhaven en bevorderen van de veiligheid in de openbare ruimte.

De gemeente heeft als beheerder de zorgplicht voor de openbare groenvoorzieningen. Groenvoorzieningen zijn onderhevig aan veroudering en groei die letterlijk binnen de perken gehouden moet worden. Zonder tussentijds onderhoud zal een boom, plantsoen, haag of heester op een bepaald moment niet meer in staat zijn om zijn functies te vervullen. Groenvoorzieningen kunnen dan zelfs een gevaar in de openbare ruimte vormen, denk aan bomen die ziek zijn en om zouden kunnen waaien of aan struiken die zo uitgegroeid zijn dat zij het uitzicht belemmeren voor het wegverkeer of voetgangers een onveilig gevoel geven wegens een gebrek aan sociale controle.

Om aan de zorgplicht te voldoen dient de beheerder een continu proces in stand te houden, bestaande uit gegevensbeheer, toetsen van de kwaliteit van het openbaar groen aan de richtlijnen en het vastgestelde beleid (bijvoorbeeld een VTA-inspectie), plannen van de te nemen maatregelen en reserveren van middelen om de (onderhouds)maatregelen uit te kunnen voeren. Dit proces heet “Groenbeheer”.

Uit de zorgplicht volgt dat preventief onderhoud, een klachtenregistratie, regelmatige inspecties en vooral tijdig uitgevoerd onderhoud onontbeerlijk zijn. De gemeente moet kunnen aantonen dat door inspecties en onderhoud een optimale zorg heeft plaatsgevonden. Bij onvoldoende bewijs kan aansprakelijkheidsstelling leiden tot toekenning van schadevergoedingen. Het claimrisico is uitgebreid beschreven in CROW-publicatie 185: Handboek aansprakelijkheid beheer openbare ruimte. Een actueel Groenbeheerplan kan aansprakelijkheidsstellingen voorkomen of als “bewijsmateriaal” dienen voor het voldoen aan de zorgplicht. Het claimrisico is uitgewerkt in de publicatie nr 185 van het CROW.

Flora- en faunawet

Deze is van toepassing indien het groen een leefgebied is van te beschermen inheemse planten en diersoorten. In artikel 75 van de wet staat dat men door ruimtelijke inrichting en beheer het leefgebied van beschermde soorten niet mag verstoren. Voor ruimtelijke inrichting is bij Algemene Maatregel van Bestuur per 10 september 2004 een uitzondering gemaakt voor algemene soorten. Bij een voornemen voor ruimtelijke inrichting dient altijd een vooronderzoek gedaan te worden naar de aanwezige soorten en hun verblijfplaatsen. Bij beheer gaat het er om dat de soorten zelf en hun nesten of verblijfplaatsen niet vernietigd of verstoord worden.

Voor bomen in bijzonder is het van belang of er permanente nesten of verblijfplaatsen aanwezig zijn (holbroeders, broedbomen vleermuizen). In bepaalde gevallen is het mogelijk om een ontheffing te verkrijgen. Velling en snoei dienen bij voorkeur buiten het broedseizoen plaats te vinden. In het broedseizoen dient men van te voren te controleren op aanwezigheid van dieren, nesten en holen.

De Vereniging Stadswerk en de VHG hebben een gedragscode opgesteld voor het beheer van gemeentelijke groenvoorzieningen (Stadswerk, 2006).

Rijksbufferzonebeleid

Een Rijksbufferzone is een gebied in Nederland dat door de rijksoverheid aangewezen is om stedelijke gebieden ruimtelijk te scheiden en daarmee de verstedelijking van het land te geleiden. In het verleden zijn in Nederland negen rijksbufferzones aangewezen, die sindsdien gevrijwaard zijn van grootschalige bebouwing. De rijksbufferzone Amsterdam – Haarlem is zo'n bufferzone.

Rijksbufferzones vormen in de Randstad een deel van de groene ruimte nabij de steden. De basis voor de rijksbufferzones is gelegd door de Werkcommissie van de Vaste Commissie van de Rijksdienst voor het Nationale Plan die in 1958 in het rapport 'De ontwikkeling van het Westen des lands' voor het eerst 'bufferstroken' introduceerde om de steden niet aaneen te laten groeien.

In de Nota Ruimte is benoemd dat het aanbod van voldoende groene ontspanningsmogelijkheden belangrijk is voor de leefbaarheid, het welzijn en de gezondheid van bewoners en voor de economische concurrentiepositie van Nederland. In de Randstad en in Zuid-Limburg is een deel van deze groene ruimte aangeduid als rijksbufferzone met als doel de groene ruimte binnen de stedelijke netwerken in stand te houden (niet verder verstedelijken) en de (dag)recreatieve functie van deze gebieden te verbeteren.

Ingevolge de Wet voorkeursrecht gemeenten heeft binnen de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude een voorlopige aanwijzing plaatsgevonden van percelen gelegen in het Westhoffbos en het gebied ten noorden van de Noorderweg met de uitloper ten zuiden van die weg. Het aanwijzingsgebied behoort tot de Houtrakpolder en wordt globaal begrensd door de weg langs het Zijkanaal C, het Noordzeekanaal, de Machineweg. De uitloper ligt tussen de Noorderweg en de Middenweg, aan de oostzijde begrensd door de Machineweg en aan de westzijde door de weg over kavel 35 en de Ringweg.

Met een dergelijke aanwijzing wordt een voorkeursrecht op de betrokken percelen gevestigd. De vestiging van het voorkeursrecht houdt in dat de eigenaren en beperkt gerechtigden, wanneer zij hun onroerende zaak willen verkopen, deze eerst aan de gemeente te koop moeten aanbieden. Vervolgens kan de gemeente al dan niet besluiten om tot aankoop over te gaan. Alleen als de gemeente geen gebruik maakt van de mogelijkheid tot aankoop kan de eigenaar juridisch leveren aan een derde.

Belemmeringswet privaatrecht

De wet voorziet in het opheffen van privaatrechtelijke belemmeringen ten aanzien van de totstandkoming of instandhouding van werken die uitgevoerd worden in het algemeen belang (bijvoorbeeld het leggen van ondergrondse leidingen). Daarbij kan een ieder verplicht worden het werk te gedogen. De rechthebbende kan verplicht worden te gedogen dat groen en bomen worden verwijderd of ingesnoeid. De rechthebbende ontvangt wel een schadevergoeding.

Boswet

Doel is het handhaven en zo mogelijk uitbreiden van het oppervlak aan bosareaal, zowel uit oogpunt van economische waarde als terwille van het natuurschoon. Artikel 1 sluit een aantal type houtopstanden uit. De Boswet wijkt voor de uitvoering van een werk overeenkomstig een goedgekeurd bestemmingsplan. De boswet heeft geen betrekking op bomen in de bebouwde kom (hierbij geldt de door de gemeente vastgestelde Boswet-grens).

Voor houtopstanden die onder de Boswet vallen zijn regelingen over kappen, herplantplicht, schade en compensatie vastgelegd.

Dunningen op bospercelen hoeven niet gemeld te worden. Onder dunning wordt hier verstaan ,een velling die uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand beschouwd moet worden (artikel 1. lid 1).

Natuurbeschermingswet

Een gebied kan aangewezen worden als natuurmonument met beschermde status. Gevolg is dat bepaalde handelingen (bepaald door de minister of GS) verboden zijn omdat deze schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis, of het natuurmonument kunnen ontsieren.

Plantenziektewet – lepziekte

Doel van de wet is het voorkomen van het optreden en van de verbreiding van schadelijke organismen. Er is geen specifieke regeling voor groenbeheer opgenomen. Voor het optreden van de lepziekte zijn de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet van belang. In principe worden zieke lepen binnen 4 weken naar ontdekking verwijderd, zoveel mogelijk buiten broedseizoen (15 maart- 15 juli). Ontheffing hoeft niet worden aangevraagd.

Spoorwegwet

Verbiedt het planten of aanleggen van bomen of andere houtgewas binnen een afstand van 8 meter van een spoorweg en daar waar deze een bocht maakt, langs de binnenzijde van de boog binnen een afstand van 20 meter (art. 36). Bij openbare overwegen buiten de bebouwde kom geldt een zelfde verbod.

Telecommunicatiewet

Artikel 5.1 en 5.2 stellen dat de aanleg van kabels moet worden gedoogd behoudens ieders recht op schadevergoeding. De gemeente heeft in 2008 een Telecommunicatieverordening opgesteld waarin voorschriften staan voor bijvoorbeeld meldingen en het proces bij instemming.

Overeenkomsten met bedrijven over kabels en leidingen

Aanleggen van kabels, leidingen en bijbehorend straatmeubilair in of op de openbare grond is zonder vergunning verboden. Met de nutsbedrijven heeft de gemeente aparte overeenkomsten die op basis van wetten zijn vastgelegd. Bij de vergunning of toestemmingsverlening worden specifieke randvoorwaarden gesteld.

Keur Hoogheemraadschap Rijnland

De Keur van het Hoogheemraadschap van Rijnland geeft onder andere regels voor het planten van bomen in of nabij waterkeringen.

Wegenwet

Risico aansprakelijkheid: Beheerder moet kunnen aantonen dat hij alles aan doet en gedaan heeft om een redelijke kwaliteit van de openbare ruimte te realiseren. Uitvoeringsvoorschriften zijn opgenomen in het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW).

BIJLAGE 2: BELEID OPENBAAR GROEN

Groenstructuurplan

In het Groenstructuurplan, dat weer gebaseerd is op de Structuurvisie, komt de visie op het openbaar groen aan de orde. Deze visie is tweeledig:

- Stem het beheer van het groen af op het landschap.
Het Groenstructuurplan pleit voor een subtiele geleedheid van de openheid van het landschap door het aanbrengen van inheems struweel. Bomen op dijken zijn in verband met de stabiliteit ongewenst. Gestreefd wordt naar meer beslotenheid en het creëren van een erf-karakter op de dijken. Dorpsranden zouden landschappelijk (met groen) gekoesterd of ingericht moeten worden om de verankering van de kernen in het landschap te behouden c.q. te herstellen. En langs de buitenrand van de oude polders zou de sfeer van rietland, wilgenstruweel en moeras versterkt moeten worden.
- Versterk het karakter van iedere kern.
De kern Spaarnwoude ligt als een eiland van groen in de open ruimte. Dorpse landelijke beplanting moet overheersen en stedelijk plantsoen moet vermeden worden. In Haarlemmerliede vormt de dijk de openbare ruimte van het dorp. Hier wordt voor een dorpse beplanting met hagen (liguster, beuken) gekozen. Stedelijke beplanting is ongewenst. In Spaarnwoude is de geest van de tijd van aanleg van de wijkjes goed te herkennen in het openbaar groen. Hier moet op voortgebouwd worden. In Halfweg wordt ook voortgebouwd op de geest van de tijd die hier goed herkenbaar is. Wel wordt hier gestreefd naar een vereenvoudiging van het beplantingssortiment en het verwijderen van kleine overhoeken met onpersoonlijk struikgewas. De vier delen die in Halfweg te onderscheiden zijn kennen elk hun eigen toekomstbeeld:
  - Ten westen van Zijkanaal F terughoudend omgaan met opgaande beplanting;
  - Bruggen en (voormalige) sluizen over Zijkanaal F: woekerende plantsoenen verwijderen, breng de bruggen en sluizen weer in het zicht;
  - In Halfweg-Noord streven naar vereenvoudiging van plantsoenen, vervangen door boomgroepen in gazon;
  - Versterk en versluis de speciale plekken in Halfweg-dorp zoals de brug.

Collegeprogramma 2014 - 2018

Het collegeprogramma 2014 – 2018 is voor wat betreft het openbaar groen gebaseerd op het Groenstructuurplan. Concrete projecten die benoemd zijn betreffen Entree Halfweg Oranje Nassaustraat, sluizencomplex, Houtrak Park bij het Groene Schip, landschapsheuvel SpaarneBuiten en groen in de dorpskernen. Bij het realiseren van het Groenstructuurplan wordt echter wel een kanttekening gemaakt: gezien de financiële situatie is het niet realistisch te verwachten dat alle aanbevelingen uit het Groenstructuurplan in de komende jaren worden verwezenlijkt. Er moeten dus keuzes gemaakt worden.

Verder stelt het collegeprogramma dat de groene buffer in zijn geheel multifunctioneel groen moet blijven, zodat deze door veel mensen – inwoners of bezoekers uit de regio – kan worden benut, zonder dat de verschillende belevingsvormen van het groen bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt worden. Voor het behoud van de groene buffer is onderhoud en ontwikkeling van het groen, evenals bescherming van o.a. het veenweidegebied als cultureel erfgoed van belang.

BIJLAGE 3: AREAALGEGEVENS BOMEN EN BEPLANTING (los bijgevoegd: inventarisatiekaarten)

Bomen	Standplaats				Eindtotaal
	Beplanting	Berm	Gazon	Verharding	
Bolboom	8		16	4	28
Bomenrij		220			220
Boom in beplanting	846				846
Boom in gras		327	184		511
Boom in verharding				432	432
Kandelaber				9	9
Knotboom	22	246	19	58	345
Sol. Heester	224	8	5	1	238
Eindtotaal	1100	801	224	504	2629

In de kolom 'Bomen' zijn beheergroepen benoemd die ieder een eigen onderhoudsregime vergen. 'Bomen in verharding' is een totaal van solitaire bomen die niet tot een van de andere beheergroepen behoren. Voor het totaal aan bomen in beplanting, berm, gazon en verharding zie 'Eindtotaal'.

Beheergroep	Opp. (m2)	Randlengte (m1)	Aantal (stuks)
Blokhaag	523	610	19
Haag < 1,5 m	2.219	5.094	86
Haag > 1,5 m	356	773	17
Bodembedekkende heesters	16.598	12.470	315
Bos	5.080	1.017	5
Bosplantsoen	33.292	14.405	81
Gazon	47.154	18.246	197
Gazon talud	896	784	10
Gras extensief	125.978	104.717	415
Gras extensief talud	65.835	44.941	143
Half opgaande (sier)heesters	10.112	7.075	177
Halfverharding	684	706	9
Illegaal in gebruik genomen	465	532	12
Oevervegetatie droog talud	39.294	48.824	254
Opgaande (sier)heesters	10.241	5.949	98
Part. Beheer	31.121	7.013	78
Riet	751	608	6
Sloot	41.705	58.307	335
Speelondergrond	865	534	23
Struikrozen	975	860	26
Vaste planten	783	742	30
Wisselperk	79	108	5
Braakliggend	7.754	1.583	14
Eindtotaal	442.761	335.899	2355

BIJLAGE 4: WERKPAKKETTEN/ONDERHOUDSMAATREGELEN EN –KOSTEN REGULIER ONDERHOUD (EXCLUSIEF VAT-KOSTEN EN EXCLUSIEF BTW)

Gemeente Haarlemmerliede Totaalprijs per beheertype, beeldkwaliteitsniveau B 01-07-2015, versie 1.0 Prijspeil 2015	Frequentie	Beveiligings- percentage	Omreken- factor	Prijs per jaar	Prijs per eenheid	Bruto hoeveelheid	Eenheid	Kosten totaal per jaar	Resultaatver- plichting per jaar	Eenheid
Bomen										
<u>Knotboom in beplanting</u>										
Knotten	0,33	100	1	€ 14,85	€ 45,00	22	st	€ 326,70	7	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	22	st	€ 16,50	22	st
<u>Knotboom in berm</u>										
Knotten	0,33	100	1	€ 14,85	€ 45,00	246	st	€ 3.653,10	81	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	246	st	€ 184,50	246	st
Bijmaaien rond bomen	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	246	st	€ 664,20	738	st
<u>Knotboom in gras</u>										
Knotten	0,33	100	1	€ 14,85	€ 45,00	19	st	€ 282,15	6	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	19	st	€ 14,25	19	st
Bijmaaien rond bomen	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	19	st	€ 51,30	57	st
<u>Knotboom in verharding</u>										
Knotten	0,33	100	1	€ 14,85	€ 45,00	58	st	€ 861,30	19	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	58	st	€ 43,50	58	st
Onkruidbeheersing boomspiegel	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	58	st	€ 156,60	174	st
<u>Bolboom in beplanting</u>										
Snoeien	0,33	100	1	€ 11,55	€ 35,00	8	st	€ 92,40	3	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	8	st	€ 6,00	8	st
<u>Bolboom in gras</u>										
Snoeien	0,33	100	1	€ 11,55	€ 35,00	16	st	€ 184,80	5	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	16	st	€ 12,00	16	st
Bijmaaien rond obstakels	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	16	st	€ 43,20	48	st
<u>Bolboom in verharding</u>										
Snoeien	0,33	100	1	€ 11,55	€ 35,00	4	st	€ 46,20	1	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	4	st	€ 3,00	4	st
Onkruidbeheersing boomspiegel	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	4	st	€ 10,80	12	st
<u>Straat- / laanboom in beplanting</u>										
Snoeien	0,33	25	1	€ 1,49	€ 18,00	846	st	€ 1.256,31	70	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	846	st	€ 634,50	846	st
<u>Straat- / laanboom in berm</u>										
Snoeien	0,33	25	1	€ 1,49	€ 18,00	327	st	€ 485,60	27	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	327	st	€ 245,25	327	st
Bijmaaien rond bomen	2	100	1	€ 1,80	€ 0,90	327	st	€ 588,60	654	st
<u>Straat- / laanboom in gras</u>										
Snoeien	0,33	25	1	€ 1,49	€ 18,00	404	st	€ 599,34	33	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	404	st	€ 303,00	404	st
Bijmaaien rond bomen	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	404	st	€ 1.090,80	1212	st
<u>Straat- / laanboom in verharding</u>										
Snoeien	0,33	25	1	€ 1,49	€ 18,00	432	st	€ 641,52	36	st
Kandelaberen	0,33	100	1	€ 5,94	€ 18,00	9	st	€ 53,46	3	st
Verwijderen stam- en wortelopschot	1	100	1	€ 0,75	€ 0,75	441	st	€ 330,75	441	st
Onkruidbeheersing boomspiegel	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	441	st	€ 1.190,70	1323	st
<u>Solitair heester</u>										
Snoeien	1	100	1	€ 5,00	€ 5,00	238	st	€ 1.190,00	238	st
Terugzetten	0,2	100	1	€ 2,00	€ 10,00	238	st	€ 476,00	48	st
Bijmaaien	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	13	st	€ 35,10	39	st
Natuurlijke beplanting										
<u>Bos</u>										
Dunnen bosplantsoen (15 jaar)	0,067	10	100	€ 23,33	€ 35,00	50,8	are	€ 1.185,45	33,9	are
Verzamelen grofvuil	1	5	100	€ 9,25	€ 1,85	50,8	are	€ 469,95	254,0	are
<u>Bosplantsoen</u>										
Randenbeheersing maaien	2	20	1	€ 0,10	€ 0,25	14.405	m1	€ 1.440,52	5.762	m1
Randenbeheersing snoeien	1	10	1	€ 0,07	€ 0,70	14.405	m1	€ 1.008,37	1.441	m1
Dunnen	0,2	100	100	€ 18,00	€ 0,90	332,9	are	€ 5.992,83	6.658,7	are
Verzamelen grofvuil	1	5	100	€ 9,25	€ 1,85	332,9	are	€ 3.079,65	1.664,7	are

Cultuurbeplanting										
<u>Bodembedekkende heesters</u>										
Randenbeheersing snoeien	2	100	1	€ 1,00	€ 0,50	12.470	m1	€ 12.470,50	24.941	m1
Afknippen uitstekende takken	1	100	1	€ 0,50	€ 0,50	16.597	m2	€ 8.298,28	16.597	m2
Onkruidbeheersing	6	15	1	€ 0,14	€ 0,15	16.597	m2	€ 2.240,54	14.937	m2
<u>Opgaande (sier)heesters</u>										
Randenbeheersing snoeien	1	100	1	€ 0,50	€ 0,50	8.572	m1	€ 4.285,92	8.572	m1
Terugzetten	1	25	1	€ 0,13	€ 0,50	14.401	m2	€ 1.800,13	3.600	m2
Onkruidbeheersing	6	40	1	€ 0,36	€ 0,15	14.401	m2	€ 5.184,38	34.563	m2
<u>Half opgaande (sier)heesters</u>										
Randenbeheersing snoeien	1	100	1	€ 0,50	€ 0,50	4.453	m1	€ 2.226,26	4.453	m1
Terugzetten	0,33	100	1	€ 0,17	€ 0,50	5.954	m2	€ 982,39	1.965	m2
Onkruidbeheersing	6	30	1	€ 0,27	€ 0,15	5.954	m2	€ 1.607,54	10.717	m2
<u>Struikrozen</u>										
Randenbeheersing snoeien	1	100	1	€ 0,60	€ 0,60	860	m1	€ 516,13	860	m1
Terugzetten	0,33	100	1	€ 0,41	€ 1,25	975	m2	€ 402,30	322	m2
Onkruidbeheersing	6	15	1	€ 0,14	€ 0,15	975	m2	€ 131,66	878	m2
<u>Vaste planten</u>										
Randenbeheersing snoeien	1	100	1	€ 0,60	€ 0,60	742	m1	€ 445,14	742	m1
Onkruidbeheersing	6	50	1	€ 0,45	€ 0,15	783	m2	€ 352,45	2.350	m2
Scheuren, herplanten en bemesten	0,2	10	1	€ 0,15	€ 7,50	783	m2	€ 117,48	16	m2
Verwijderen dood loof	1	100	1	€ 0,50	€ 0,50	783	m2	€ 391,61	783	m2
<u>Wisselperk (zomergoed)</u>										
Onkruidbeheersing	6	50	1	€ 0,45	€ 0,15	79	m2	€ 35,47	236	m2
Spitten	2	100	1	€ 2,00	€ 1,00	79	m2	€ 157,63	158	m2
Bemesten	1	100	1	€ 0,09	€ 0,09	79	m2	€ 7,09	79	m2
Cultiveren	2	100	1	€ 2,00	€ 1,00	79	m2	€ 157,63	158	m2
Aanplanten perkplanten	2	100	1	€ 19,00	€ 9,50	79	m2	€ 1.497,45	158	m2
Roeien perkplanten	2	100	1	€ 7,50	€ 3,75	79	m2	€ 591,10	158	m2
Watergeven	20	100	1	€ 25,00	€ 1,25	79	m2	€ 1.970,32	1.576	m2
<u>Haag</u>										
<u>Haag < 1,5m</u>										
Knippen	2	100	1	€ 1,50	€ 0,75	2.219	m2	€ 3.329,21	4.439	m2
Onkruidbeheersing	6	50	1	€ 0,45	€ 0,15	2.219	m2	€ 998,76	6.658	m2
<u>Haag > 1,5m</u>										
Knippen	2	100	1	€ 2,00	€ 1,00	356	m2	€ 712,68	713	m2
Onkruidbeheersing	6	50	1	€ 0,45	€ 0,15	356	m2	€ 160,35	1.069	m2
<u>Blokhaag</u>										
Knippen	2	100	1	€ 1,50	€ 0,75	901	m2	€ 1.351,43	1.802	m2
Onkruidbeheersing	6	50	1	€ 0,45	€ 0,15	901	m2	€ 405,43	2.703	m2
<u>Gras</u>										
<u>Berm</u>										
Maaien incl. afvoeren	2	100	1	€ 9,00	€ 4,50	1.259,8	are	€ 11.338,13	2.519,6	are
Bijmaaien rond obstakels	2	100	1	€ 1,80	€ 0,90	630	st	€ 1.134,00	1.260	st
<u>Berm talud</u>										
Maaien incl. afvoeren	2	100	1	€ 10,00	€ 5,00	658,3	are	€ 6.583,45	1.316,7	are
Bijmaaien rond obstakels	2	100	1	€ 1,80	€ 0,90	329	st	€ 592,20	658	st
<u>Braakliggend terrein</u>										
Klepelen incl. afvoeren	1	100	1	€ 5,00	€ 5,00	77,5	are	€ 387,69	77,5	are
Bijmaaien rond obstakels	1	100	1	€ 0,90	€ 0,90	39	st	€ 35,10	39	st
<u>Gazon vlak</u>										
Maaien	26	95	1	€ 28,41	€ 1,15	471,5	are	€ 13.392,85	11.646,0	are
Bijmaaien rond obstakels	3	100	1	€ 2,70	€ 0,90	236	st	€ 637,20	708	st
Kantsteken zacht	1	50	1	€ 0,10	€ 0,20	9.123	m1	€ 912,34	4.562	m1
Kantsteken hard	1	50	1	€ 0,10	€ 0,19	9.123	m1	€ 866,72	4.562	m1

<u>Gazon talud</u>										
Maaien	26	95	1	€ 33,35	€ 1,35	9,0	are	€ 299,01	221,5	are
Bijmaaien rond obstakels	3	5	1	€ 0,14	€ 0,90	5	st	€ 0,68	1	st
Kantsteken zacht	1	50	1	€ 0,10	€ 0,20	392	m1	€ 39,21	196	m1
Kantsteken hard	1	50	1	€ 0,10	€ 0,19	392	m1	€ 37,25	196	m1
<u>Oevervegetatie droog talud</u>										
Maaien bermstrook incl. afvoeren	2	100	1	€ 10,00	€ 5,00	393,0	are	€ 3.929,55	785,9	are
Bijmaaien rond obstakels	2	100	1	€ 1,80	€ 0,90	196	st	€ 352,80	392	st
<u>Riet</u>										
Maaien rietstrook incl. afvoeren	1	100	1	€ 5,00	€ 5,00	751	m2	€ 3.755,81	751	m2
Bijmaaien rond obstakels	1	100	1	€ 0,90	€ 0,90	5	st	€ 4,50	5	st
<u>Vuilbeheersing algemeen</u>										
Blad- en natuurlijke vuilbeheersing	4	90	1	€ 10,26	€ 2,85	910,0	are	€ 9.336,20	3.275,9	are
Verzamelen zwerfafval	52	20	1	€ 19,24	€ 1,85	910,0	are	€ 17.507,65	9.463,6	are
<u>Verharding</u>										
<u>Halfverharding</u>										
Onkruidbeheersing	6	100	1	€ 0,90	€ 0,15	684	m2	€ 615,79	4.105	m2
SUBTOTAAL REGULIER ONDERHOUD								€ 153.536,15		

BIJLAGE 5: THEORETISCHE VERVANGINGSKOSTEN OPENBAAR GROEN

Beheergroep	Areaal	Eenh.	Levens- duur	Vervangings- kosten	Theoretische vervangingswaarde	Jaarkosten
Bomen						
Knotboom in beplanting	22	st	40	€ 283,51	€ 6.237	€ 156
Knotboom in berm	246	st	40	€ 283,51	€ 69.743	€ 1.744
Knotboom in gazon	19	st	40	€ 283,51	€ 5.387	€ 135
Knotboom in verharding	58	st	40	€ 451,00	€ 26.158	€ 654
Bolboom in beplanting	8	st	40	€ 333,51	€ 2.668	€ 67
Bolboom in gazon	16	st	40	€ 333,51	€ 5.336	€ 133
Bolboom in verharding	4	st	40	€ 501,00	€ 2.004	€ 50
Boom in beplanting	846	st	80	€ 443,09	€ 374.854	€ 4.686
Boom in berm	327	st	80	€ 443,09	€ 144.890	€ 1.811
Boom in gazon	404	st	80	€ 443,09	€ 179.008	€ 2.238
Boom in verharding	441	st	50	€ 935,94	€ 412.750	€ 8.255
Subtotaal					€ 1.229.036	€ 19.928
Solitaire heesters						
Solitaire heester in beplanting	224	st	30	€ 108,00	€ 24.192	€ 806
Solitaire heester in berm	8	st	30	€ 108,00	€ 864	€ 29
Solitaire heester in gazon	5	st	30	€ 108,00	€ 540	€ 18
Solitaire heester in verharding	1	st	30	€ 108,00	€ 108	€ 4
Subtotaal					€ 25.704	€ 857
Natuurlijke beplanting						
Bos	5.080	m2	50	€ 4,50	€ 22.875	€ 457
Bosplantsoen	33.293	m2	30	€ 4,32	€ 143.919	€ 4.797
Subtotaal					€ 166.794	€ 5.255
Cultuurbeplanting						
Bodembedekkende heesters	16.597	m2	30	€ 19,32	€ 320.592	€ 10.686
Opgaande (sier)heesters	14.401	m2	30	€ 17,17	€ 247.233	€ 8.241
Half opgaande (sier)heesters	5.954	m2	30	€ 17,17	€ 102.214	€ 3.407
Struikrozen	975	m2	30	€ 16,97	€ 16.552	€ 552
Vaste planten	783	m2	15	€ 28,21	€ 22.091	€ 1.473
Wisselperk	79	m2	1	€ 28,21	€ 2.223	€ 2.223
Subtotaal					€ 710.905	€ 26.582

Hagen							
Haag < 1,5m	2.219	m2		30	€ 18,97	€ 42.107	€ 1.404
Haag > 1,5m	356	m2		30	€ 20,64	€ 7.354	€ 245
Blokhaag	901	m2		30	€ 27,07	€ 24.389	€ 813
Subtotaal						€ 73.850	€ 2.462
Gras							
Berm	125.427	m2		40	€ 1,32	€ 164.936	€ 4.123
Berm talud	65.835	m2		40	€ 1,32	€ 86.572	€ 2.164
Braakliggend	7.754	m2		40	€ 0,00	€ 0	€ 0
Gazon	47.150	m2		40	€ 1,44	€ 67.895	€ 1.697
Gazon talud	897	m2		40	€ 1,44	€ 1.291	€ 32
Subtotaal						€ 320.695	€ 8.017
Waterkant							
Oevervegetatie droog talud	39.295	m2		40	€ 0,00	€ 0	€ 0
Riet	751	m2		40	€ 0,00	€ 0	€ 0
Subtotaal						€ 0	€ 0
Verharding							
Halfverharding	684	m2		30	€ 34,05	€ 23.298	€ 777
Subtotaal						€ 23.298	€ 777
Eindtotaal						€ 2.550.282	€ 63.877

Uitgangspunt verwijderen knot- en bolbomen is lichte verwijdering (a € 100,- p/st.)							
Uitgangspunt verwijderen bomen is inclusief verwijderen stobben (a € 37,- p/st).							
Uitgangspunt aanbrengen knot- en bolbomen in verharding is exclusief toepassen bomengrond/zand.							
Uitgangspunt aanbrengen boom in verharding is inclusief 9 m3 bomengrond/zand (a € 333,- p/st).							
Uitgangspunt aanbrengen bos is gerekend zonder aanbrengen boomvormers.							
Uitgangspunt beheergroep braakliggend geen vervangingskosten							
Uitgangspunt beheergroep(en) oevervegetatie droog talud en riet door natuurlijke ontwikkeling.							
Uitgangspunt halfverharding betreft enkel aanleg kosten.							

BIJLAGE 6: MONITORING KWALITEIT EN ACTUEEL HOUDEN GROENBEHEERSYSTEEM

In paragraaf 3.5.2 is de 'ideale' beheercyclus beschreven. Een belangrijk onderdeel van dit proces is het monitoren van het groenareaal en het actueel houden van het groenbeheersysteem. Om het beheer en onderhoud planmatig uit te kunnen voeren, en om de gemeente in staat te stellen om te sturen op prestaties en hierover verantwoording aan bewoners en bestuur af te leggen, is een met actuele gegevens gevuld beheersysteem een vereiste. In 2015 is een groenbeheersysteem geïmplementeerd; de resultaten van de uitgevoerde inventarisatie zijn daarin verwerkt. De kwaliteit van het openbaar groen is nog niet geregistreerd. Deze kwaliteit wordt gedurende de planperiode 2016 - 2019 periodiek gecontroleerd, de resultaten hiervan zullen verwerkt worden in het groenbeheersysteem. De manier waarop de gemeente de kwaliteit gaat / laat meten staat in de volgende tabel.

Methodie	Doel	Frequentie
Visual Tree Assessment (VTA)	Veiligheid bomenbestand	Gehele areaal één keer per vier jaar
Monitoring van de onderhoudstoestand van alle beplantingen en bomen (schouw)	Inzichtelijk maken gerealiseerde kwaliteit	Acht keer per jaar in de periode maart – oktober, meting op circa 10 punten die random bepaald worden
Monitoring uitbesteed werk aannemer (dagelijks toezicht)	Borgen van de te realiseren kwaliteit op basis van wat vastgelegd is in de bestekken en contract met Paswerk)	Steekproefsgewijs meerdere malen tijdens uitvoering van de werkzaamheden (onderdeel VAT-kosten)
Kwaliteitsmeting voor toetsing beleidskader (beeldkwaliteit)	Verantwoording afleggen of met de inzet van medewerkers en de beschikbare middelen het kwaliteitsbeeld volgens het beleid (niveau B) wordt gerealiseerd.	Twee keer per jaar (juni en september), meting op 25-30 punten die random bepaald worden.

In de huidige situatie wordt geen Visual Tree Assessment (VTA) gehouden. Dit is een risico voor situaties waarin schade optreedt aan particuliere eigendommen door bijvoorbeeld afgebroken takken. De VTA inspectie is niet wettelijk verplicht, echter bij ontstaan van schade moet de eigenaar van de boom volgens art. 6 lid 2 BW ('zorgplicht') kunnen aantonen dat is vastgelegd wanneer en hoe de boom is beoordeeld en onderhouden. Een VTA inspectie is een mogelijkheid om schriftelijk vast te leggen dat de boom is beoordeeld en welke keuzes zijn gemaakt bij constatering achterstallig onderhoud en visuele gebreken.

In de huidige situatie vindt monitoring van de kwaliteit van de bomen één keer per jaar plaats door de buitendienst. Resultaten hiervan worden niet vastgelegd. In plaats daarvan wordt de aannemer (ook Paswerk) direct aangesproken. In het kader van planmatig beheer moet voor het volgen van de beheercyclus van uitgegaan worden dat de monitoring van de onderhoudstoestand van alle beplantingen en bomen in frequentie omhoog gaat (naar 8 keer per jaar). De monitoring bestaat uit

het random bepalen van de kwaliteit van het openbaar groen op 10 verschillende locaties en het registreren van de resultaten.

In de huidige situatie vindt geen kwaliteitsmeting voor de toetsing aan het beleidskader plaats. Deze toetsing zal in het kader van het doorlopen van de beheercyclus wel uitgevoerd moeten gaan worden. Deze kwaliteitsmeting moet twee keer per jaar worden uitgevoerd door een externe partij (in de maanden juni en september) waarbij de beeldkwaliteit op 25-30 random te bepalen locaties wordt bepaald en geregistreerd.

De gegevens die zijn opgenomen in het groenbeheersysteem van de gemeente moeten op elk moment in het jaar voor tenminste 95% actueel zijn, om planmatig beheer mogelijk te maken. Bovenstaande monitoringsinspanningen leveren voldoende input voor het actueel houden van de kwaliteitsregistraties. Het is belangrijk dat voor het actueel houden van het beheersysteem voldoende capaciteit en middelen binnen de organisatie beschikbaar zijn. Bij omvangrijke wijzigingen in het areaal, bijvoorbeeld door in- of uitbreidingen of omvormingen, zullen tussentijds mutaties uitgevoerd moeten worden.

